

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo tuzemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
V spravi prejemov mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo tuzemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inzerati:

Enostopna p. t. vrsta (12 mm široka in 3 mm visoka ali tje prostor)

za enkrat . . . po 3 v
za dva in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna p. t. vrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan iz emše nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7553. — Upraviškega telefona št. 188.

Nekaj o paragrafu 14.

Tekom zadnjih let, posebno pa v zadnjih dveh mesecih smo toliko čuli o § 14., da je res že nujna potreba, natančneje o njem govoriti.

So ljudje, ki mislijo, da se da s tem paragrafom kar vsa ustava preduriti. A ta paragraf ima zelo omejen delokrog.

Državni osnovni zakon z dne 21. dec. 1867., drž. zak. št. 141, o državnem zastopstvu dovoljuje v svojem § 14., da se smejo brez privolitve državnega zbora, a ta pravica vlade je zelo omejena. Te navedbe, ki jih imenujemo cesarske navedbe, se smejo izdati 1. le potem, če je izdajanje dotičnih določb nujno o potrebo, a državni zbor ni zbran; 2. te cesarske navedbe ne smejo spremeniti državnega osnovnega zakona, ne smejo trajno obremeniti državnega zaklada in ne smejo dovoljevati prodaje državnega imetja; 3. kakor hitro je državni zbor zbran, mora vlada te cesarske navedbe predložiti državnemu zboru, in sicer najprvo poslanski zbornici tekom 4 tednov po njenem sestanku v odobrenje. Ako vlada tega ne stori, ali pa ako poslanska ali gosposka zbornica ne odobri izdanih cesarskih navedb, izgube te cesarske navedbe svojo veljavo. Ker se ima v smislu § 10. istega državnega osnovnega zakona državni zbor vsako leto sklicati, bi morala po obstoječi avstrijski ustavi veljavo cesarskih navedb le kratka biti.

Iz zgoraj navedenih razlogov je jasno razvidno, da se gališko vprašanje ne da rešiti s § 14. Izločitev Galicije ali pa tudi le delna razširitev gališke deželne zakonodaje bi pomenilo spremembo državnega osnovnega zakona o državnem zastopstvu. Po tem državnem osnovnem zakonu obsega delokrog državnega zbora tudi Galicijo, in sicer glede istih predmetov kakor pri drugih v državnem zboru zastopanih kraljevinah in deželah. Za izločitev Galicije je tedaj treba spremembe državnega osnovnega zakona, a ta je po sedaj veljavni ustavi le možna s pomočjo posebne večine državnega zbora.

Rešitev jezikovnega vprašanja v Avstriji s pomočjo § 14. je seveda možna, a bila bi le provizorična. Prihodnji parlament — in parlament se ima, kakor omenjeno vsako leto sklicati — bi moral sklepati o tem, ali se naj potrdi cesarska naredba v rabi jezikov ali ne.

Kakor znano, imamo v raznih avstrijskih deželah deželne zakone, ki urejajo rabo jezikov pri avtonomnih uradih, šolah in drugih zavodih, in sicer so ti zakoni misljeni kot nekaki izvršilni zakoni k členu XIX. državnega osnovnega zakona z

dne 21. dec. 1867., drž. zak. št. 142, o občnih pravicah državljanov. Glede uporabe jezika pri državnih uradih in zavodih se država vobče ni poslužila izvršilnih zakonov, temveč le navadnih ministrskih navedb. Tako na primer je vlada že leta 1869. izdala ministrsko naredbo, s katero se je pri galiških državnih uradih z gotovimi omejitvami vpeljala poljščina kot notranji uradni jezik, leta 1909. se je neka slična ministrska naredba izdala za Dalmacijo glede srbohrvaščine, a že preje sta izšli dve važni naredbi glede zunanjega uradnega jezika pri dalmatinskih državnih uradih.

Na Češkem sledi ena ministrska naredba drugi in se iste ne bavijo tako z notranjim kakor v prvi vrsti z zunanjim uradnim jezikom, to je z rabo jezika v občevarstvu s strankami in avtonomnimi zastopi in uradi. Za Moravsko obstoja tudi taka važna ministrska naredba. Za nekatere druge pokrajine si je država še lažjo pot izbrala, tako deloma urejajo navadni ministrski razpisi rabo slovanskih jezikov v šleziji in rabo slovenščine, oziroma hrvaščine na izvendalmatinskem avstrijskem jugu.

Umljivo je, da se da s § 14. gotovo tudi to urediti, kar se sme urediti z navadno ministrsko naredbo, a provizorni značaj cesarskih navedb je vzrok, da se tako postopanje ne more posebno priporočati. Tudi je umljivo, da taka cesarska naredba o rabi jezikov pri državnih uradih in zavodih ne bi smela nasprotovati zgoraj omenjenemu členu XIX. državnih osnovnih zakonov o občnih državljanjskih pravicah. Ta člen določa enakopravnost narodnosti in jezikov. V smislu § 15. državnega osnovnega zakona o državnem zastopstvu pa se smejo državni osnovni zakoni spremeniti le s posebno večino poslanske in gosposke zbornice.

Pri avstro-ogrski pogodbi imamo strogo ločiti med določitvijo kvote to je porazdelitvijo stroškov za skupne zadeve na Avstrijo in Ogrsko in med carinsko in trgovinsko pogodbo Avstrije z Ogrsko. Osnovni državni zakon z dne 21. dec. 1867., drž. zak. št. 146, o skupnih zadevah vse monarhije predpisuje v svojem § 3., da imata potom enakih zakonov oba parlamenta določiti ključ, po katerem se skupni stroški porazdelijo. Ako ni prišlo do sporazumljenja med obema parlamentoma, potem določa cesar sam to razmerje, a le za dobo enega leta. Po sedaj veljavni pogodbi iz leta 1907. ima Avstrija trpeti 63.6 odst., Ogrska pa 36.4 odst., in sicer velja to razmerje do konca l. 1917. Iz tega sledi, da ta določitev nikakor ni tako nujna.

Carinska in trgovinska pogodba Avstrije z Ogrsko iz leta 1907. velja tudi do 31. dec. 1917, a z oziroma na veliki pomen

te pogodbe za vse gospodarsko življenje naše monarhije je seveda želeli, da se že prej ve, kakšne bodo trgovske razmere nad obema državama po preteku te dobe. § 14. lahko pomaga, a seveda le za kratko dobo in je iz stvarnih razlogov povsem nemogoče, da bi se taka s pomočjo § 14. sklenjena pogodba mogla nanašati na daljšo, na primer 10-, 20- ali celo 25letno dobo. Saj rabi vsaka cesarska naredba po § 14. naknadnega odobrenja s strani naše ga parlamenta in ima tedaj le provizoričen značaj. In parlament se bo s to naredbo nedvomno prav intenzivno pečal, saj se gre za možniček. Sedanja carinska in trgovinska pogodba med Avstrijo in Ogrsko določa za obe državi za čas veljave te pogodbe enotno carinsko mejo, določa, da se med obema državama ne smejo vpeljati vmesne carine in da veljajo gospodarske pogodbe z drugimi državami za obe državi naše monarhije in se imajo sporazumno med Avstrijo ter Ogrsko sklepati in odpo vedati. Nadalje ureja ta pogodba carinsko, pristaniško in pomorsko zdravstveno upravo, pomorsko plovstvo in ribarstvo, železniški promet, promet z ladjami in plavi na rekah, konzularne zadeve, dohodke od soli, tobaka, davščina od žganja, piva, mineralnega olja in sladkorja, določa enakopravnost avstrijskih in ogrskih državljanov glede trgovanja, obrtovanja in obdačenja, ureja varstvo novih iznajdb, trgovskih znamk in vzorcev, določa enakopravnost delniških in sličnih trgovskih družb, zavarovalnih družb, pridobitnih in gospodarskih združenj obeh držav, ureja promet z živalimi, živalskimi surovinami in zastrupljivimi predmeti, varuje pridelovanje vina in promet z vinom itd. Vse te zadeve so tedaj nedvomno velikanskega pomena, se nikakor ne smejo podcenjevati in zahtevajo ureditev za daljšo dobo.

S § 14. se da tudi urediti poslovnik našega parlamenta. Tak poslovnik bi takoj stopil v veljavo, bi za poslansko zbornico takoj veljal in bi obe zbornici našega parlamenta na podlagi tega začasnega poslovnika sklepali o tem, ali naj ta poslovnik tudi v bodoče velja ali ne. Znano je, da se da s primerno urejenim poslovníkom udušiti marsikaka obstrukcija in je tedaj to vprašanje zelo važno za razvoj parlamentarnega življenja.

Končno naj še omenjam, da izraz oktroya ne pomenja ureditve države s paragrafom 14., temveč ureditev države proti sedaj veljavnim določbam, na primer zaradi nezdravih razmer v državi.

S—a.

Misi na mir ne zaspi.

Nadaljevanje mirovnih naporov.

Haag, 2. jan. V tukajšnjih nevtralnih diplomatskih krogih vlada mnenje, da en-

tentina nota nikakor ne izključuje možnosti, da bi se pričela mirovna pogajanja. — Na dobro poučenem mestu vedo, da bodo Wilson in nevtralne države svoje napore za skorajšnji konec vojske z vso odločnostjo nadaljevale.

Grof Andrássy o miru.

Budimpešta, 2. dec. (K. u.) V svojem odgovoru na novoletni brzojav ustavne stranke se peča grof Julij Andrássy tudi z vprašanjem mirovne ponudbe. Opozarja na to, da iz odgovora naših sovražnikov vidi, da ni naša nota, marveč odgovor naših sovražnikov vojni manevar. Pravijo, da smo stavili predlog, ne da bi navedli mirovni pogajanj; ali treba jim je bilo reči samo eno besedo in znali bi naše mirovne pogodbe. Stališče entente nasproti Wilsonu in nevtralcem je nevzdržljivo, ker bo ententi vsekako zelo težavno odkloniti posredovanje nevtralnih držav. Biti moramo pripravljeni na brezuspešnost mirovne akcije in napeti vse svoje sile, da vzdržimo.

Mirovni pokret na Francoskem.

Turin, 3. januarja. (Kor. ur.) »Stampa« javlja iz Pariza: Z novim letom je izšel novi časopis. Izdaja ga tisto krilo socialistične stranke, ki zahteva, naj se takoj sklene mir. Prve članke je podpisal poslanec Brizon. List »Bonnet Rouge«, ki je pritrjeval mirovnemu predlogu osrednjih vele-sil, po začasnem ustavljenju zopet izhaja.

Caillaux za mir.

»Times« poročajo iz Rima: Caillaux je prišel v Rim, da agitira v prilog miru. Pri-poveduje, da je v italijanskih nevtralistič-nih krogih pač še našel precej Nemcem prijaznega razpoloženja in da je priporočil sodelovanje italijansko-francoskih krogov. Nemčija da je pripravljena zavzeti napram Franciji spravljivo stališče, želi pa proste roke nasproti Rusiji in balkanskim državam, da se na ta način odkoduje za velike žrtve, ki jih je imela v Franciji.

Odgovor Wilsonu.

Lugano, 2. jan. (K. u.) »Corriere della Serra« poroča iz Pariza: Odgovor štirisporazuma na Wilsonovo noto bo v kratkem izročen, objavljen pa bo le, če bo Wilson to smatral za umesno.

Izhod preko Amerike in nevtralnih držav.

Amsterdam, 1. jan. »Allgemeen Handelsblad« javlja iz Londona: »Westminster Gazette« odobrava, ker se sporazum noče pogajati z osrednjima veleislama, a pravi, da je odprt še izhod preko Amerike in potom nevtralcem. Odklonitev sporazuma pomenja, da imajo gotove najnižje smotre, o katerih ni prej potrebno govoriti, dokler niso doseženi z orožjem ali dokler jim sovražnik ne pritrdi. Dokler se sedanji sovražniku začasno ugoden položaj ne bo izpremenil sporazumu v korist,

LISTEK.

Radeckijev kirasir je umrl . . .

(Priobčil dr. Leop. Lenard.)

Mimogrede mi omeni neka ženska:

»Radeckijev kirasir je menda bolan.«

»Kje pa je? Res ga že nisem videl ne-kaj časa.«

»Pravijo, da leži v tem in tem hlevu.«

»Tako ga grem pogledat.«

Odprem vrata v hlev. —

Vse polno težkih vojaških konj. Pod nogami gnoj, okrog mene topla konjska sapa, drugega ne razločim v bolj kot polu-mračnem prostoru.

Oko se privadi mraku, razgledam se okrog, v kotu se res nekaj zvija. Stopim bližje — — — to je kirasir — — — zunaj je lep, svetel, solnčen dan, ura druga popoldne, odprem okno v hlev, ki se nahaja poleg bolnikovega ležišča. Solnce — kakor da bi mi hotelo priti na pomoč — vrže skozi okno snop svojih najlepših zimskih žarkov, kirasirju na avnrost v obraz. Bolnik jih začuti, se zgane, dvigne glavo, meče pogled semintja, slednjč ga vrže meni v obraz in obstoji začudeno.

Pod sabo nekaj sene, na sebi raztrga-no srajco, ki je visela v koščkih z njegovega telesa . . .

Zdelo se mi je, da sprašuje v pogle-dom, kdo da sem in kaj da hočem?

Z besedami in s kretnjami mi skušam dopovedati, da sem duhovnik in da bi ga rad prevedel na smrt.

Trenutek se mi je zdelo, da me je raz-umel in da je zadovoljen, potem pa spet omahne na seno, se zvija, ječi in trga dalje koščke srajce s telesa.

Odprem okno na stečaj, sklonim se k njemu, govorim, vse zaman, bolnik se ne zmeni, trga dalje, da nima že skoraj ničesar več na telesu, ječi in se zvija.

Konji sklonijo glave, gledajo začudeno in ogrevajo prostor s toplo sapo.

»Pridem ga previdet — mislim in — morda mu medtem odleže, da se pripravi.«

Cerkvenik je nedavno odšel na vojsko, dobim fanta, ki je še malo vajen ta-kega deit. Povem mu, kako in kaj, takoj sva odpravljena in odideva v hlev.

Odpreda okno in vrata, solnce sveti prijazno, bolnik ječi in se zvija, na sebi nima niti koščeka obleke več. Neke žene pristopi, ter ga hoče pogrniti s koščeki srajce, ki jo je strgal s telesa. Bolnik za-grabi cunjino in jo vrže proč. Pokrije ga s

senom. Ravno isto. Kličem, dajem razna znamenja, vse zaman.

»Dve sveči.«

Žena prinese košček večje sveče in še čisto mal košček druge.

»Še blagoslovljene vode.«

Dobil se je v naglici tudi kozarček blagoslovljene vode.

Stara deska, položena na seno, služi za mizo, seno za klečalnik, prsi za kropil-nik. Kdo bi iskal in izbiral v takih časih.

Preden po odvezi pričnem z mazilje-njem, že ni bilo pred mano drugega, kot velika kepa rudečega, od prijaznih žarkov razžarjenega, neprenehoma se zvijajočega človeškega telesa. Ko mazilim oči, se od-pre pogled, zdi se mi, da me je zopet spoznal in bil vesel. Mazilim dalje čepé na senu, kepa omahne nazaj, zaječi in se zvija. Vsako perišče sene vrže takoj s telesa. Težko mi je dobiti levo roko, ki je krč-vito zarila v seno, z nogami je šlo lažje.

Opravim, kar in kakor sem mogel, po-tem grem po drugih opravkih.

Zvečer po Ave Mariji zapoje mrliški zvon:

»Kirasir je umrl!«

Drugega dne se je vršil pogreb.

se mora delati in ne govoriti. To pa ne velja za splošna načela, ki jih zagovarja sporazum, z ozirom na obnovitev Evrope. Ni ovire, da bi se o tem sporazumu ne pogajal s prijatelji nevtalci.

Odgovor Španske na Wilsonovo noto.

Madrid, 1. januarja. (K. u.) Španska vlada je odgovorila na Wilsonovo noto, v kateri izjavi: Ker je predsednik Združenih držav podvzel iniciativo in ker so razni vtisi že znani, bi sodelovanje pri delu, h kateremu vabijo Združene države Španjko, ne doseglo uspeha in to temmanj, ker sta osrednji velesili izrazili svojo trdno voljo, da se hočeta pogajati z vojskujočimi se velesilami neposredno. Vlada Njegovga Veličanstva sodi, da bodo plemenite želje predsednika Združenih držav vedno priznavali vsi narodi. Sklenila pa je, da se ne bo odstranila nobenemu pogajanju z namenom, da se pospešuje človekoljubno delo za konec sedanje vojske. Taka pogajanja se bodo pa šele pričela v tistem trenutku, ko bodo naporu vseh tistih, ki žele mir, lahko tudi koristili in učinkovali in ko bo upati na uspeh inicijative ali intervencije. Pričakujoč tega trenutka izjavlja španska vlada, da je pripravljena se pogajati o sporazumu med nevtalnimi državami v obrambo svojih materijelnih po vojski prizadetih koristi, kar bi se lahko doseglo, da se združijo vse nevojskujoče se dežele, v kolikor se čutijo prizadete in v kolikor smatrajo za potrebno, da se storjena škoda zopet popravi ali zmanjša.

Bernstorffova izjava.

»Times« javljajo iz Washingtona: Nemški veleposlanik grof Bernstorff je baje rekel: Po odgovoru sporazuma je pot do miru prerezana.

Za kaj naj bi Nemčija delala pokoro.

»Matin« poroča: Zadoščenje bi morala Nemčija dati: 1. Pokoro bi morala napraviti z ozirom na Francijo; 2. zadoščenje bi morala dati manjšim državam.

Mirovna ponudba in rumunska vojska.

Vojaški kritik bernskega »Bunda« opozarja v svojem članku z zgorajšnjim naslovom, da vojska, ki jo vodi nemško rrvhovno vodstvo proti Rumuniji, še ni končana, kar jasno kažejo zadnje operacije. Vojska se tam ne nadaljuje morebiti za to, ker se še rumunska armada drži, marveč za to, ker so Nemci velikopotezno iskali preko Rumunov in skozi Rumunijo južno krilo Rusov in so se našli. Mirovna ponudba osrednjih velesil se je izvedla v tistem trenutku, ko sta prišli osrednji velesili na grič. Najse pa nikakor ne misli, da je nemško vojsko vodstvo zavzelo stališče, da se je njeno načrt glede na obrambo rumunskega napada že uresničil, ko se je ponudil mir. To se ni zgodilo, marveč vojaški razvoj na vzhodu se prej ko slej nadaljuje in ni misliti, da se ustali. Če bi zdaj nastal tudi navidezen mir in če bi Nemci svoje čete drugače razvrščali, bi le prizidavali z namenom, da nadaljujejo svoj veliki operacijski načrt. Tudi na francoski in na angleški strani se živahno deluje. Najbrže se tudi tam iznova razvrščajo čete, kar pomenja, da je bitka ob Somme končana. Končno opozarja, kako so se povečale lani nemške bojne črte. Nemška bojna črta v Evropi je dolga 1800 kilometrov, francoska 600, Angleška 250. Lahko se zato sodi, koliko vojakov za te fronte potrebujejo.

Calais — angleški mirovni pogoj.

Basel, 1. jan. »Morningpost« prinaša med mirovnimi pogoji na skritem mestu trajno zasedenje Calaisa po Angležih. Skupno navaja »Morningpost« nič manj kot 52 posameznih pogojev Angleške za mir na kontinentu.

Veliki nemiri v Moskvi.

Kodani, 2. januarja. Zveza zemstev v Moskvi se je uprla po vojaškem poveljstvu izdani prepovedi shodov. Vsled tajnega sklepa so se nameravali člani zveze zemstev zbrati v mestni dumi, ki jo je pa zasedla policija. Med strašnim hrúščem so zahtevali člani zemstev, naj se s silo odstrani policija. Ker se to ni posrečilo, je predsednik Čelnakov v navzočnosti policije otvoril sejo. Dva policista sta Čelnakova potegnila z odrá in ga odvedla v policijski zapor. Člani zemstev so zapustili poslopje in so nameravali zborovati v zasebnem stanovanju. Razpravljali so o neznanem političnem položaju, a prišla je zopet policija in je zbor z orožjem razgnala; 30 članov kongresa so zaprli. Na moskovskih cestah so nastali veliki izgrezi, ki so trajali do pozne noči. »Utro Rossi« pravi, da je nevarnost revolucije v Rusiji vsako uro večja.

Mirovni izprevodi v Italijo.

Curih, 2. jan. Iz severno italijanskih mest se poroča o zelo velikih nemirih v Silvestrovi noči. V Padovi in v Milanu so ljudje pod vodstvom socialistov demonstrirali proti vojski in proti vladi. Veliko pozornost je povzročalo, ker straža ni nastopala proti demonstrantom. Šele vojski so razkropili ljudi.

Odgovor na bojiščiš.

Berlin, 2. januarja. Dne 6. januarja bo ententa odgovorila Wilsonu, Švici in se-

vernim državam. Berlinski »Tag« piše: Pismeni odgovor na ententino noto ni več mogoče. Odgovori se lahko le še na bojišču.

Predsednik švicarskega zveznega sveta proti vsakemu vpadu v Švico.

Curih, 1. jan. Predsednik švicarskega zveznega sveta Schulthesz je izjavil nekemu italijanskemu časnikarju: Prepričan sem, da ne namerava nobena vojskujoča se dežela prodreti skozi našo deželo. Naša dežela pozna le absolutno nevtalnost. Nikdar bi ne dovolili, da bi vdrla kakšna tuja armada na švicarsko zemljo. Z največjo odločnostjo odklanja Švica vsako drugačno možnost in vsaki drugačen nazor. Švicarji bodo tudi složni, če bo od zunaj grozila kakšna nevarnost. V slučaju kake politične nevarnosti ali kršitve naše nevtalnosti bi se sloga še močnejše pojavila. Čim dlje traja vojska, tem grozovitejša postaja; tim tesneje se zbirajo Švicarji okolu svoje zastave.

Primorske novice.

Odlikovanje. Dunaj, 3. jan. Njegovo Veličanstvo cesar je z Najvišjim sklepom s 30. nov. l. l. na predlog c. in kr. armadnega višjega poveljstva obdelovalnem vodstvu c. in kr. 16. zbora kot strokovna pomožna moč pridelenemu Jožefu Rubia iz Gorice v pripoznanje izvrstnega službovanja pred sovražnikom podelil najmilostnejše zlati zaslužni križ na traku hrabrostne svetinje.

Veselica v Zatičini za Goričane. Minulo nedeljo je bila v zatiškem samostanu lepa veselica za Goričane, ki žive v Zatičini v pregnanstvu. Veselico je počastil tudi Nj. Prezvišenost knez-nadškof gorški z lepim nagovorom. Vspored je bil raznoličen. Trije angeli so tolažili ob božičnih jasicah Goričane, da bo kmalu konec trpljenja te strašne vojske, ki je razdejala njih mirne in srečne domove in opustošila njih zemljo. Bog daj, da bi se to uresničilo v letu 1917. in da bi se mogli kmalu vrniti domov. Pesem: Tiha noč so peke zatiške pevke, pa je z njimi pelo tudi vse ljudstvo. Druge pesmi so peli častiti bogoslovci gorški. Ob koncu je bilo srečkanje. Pripravljenih je bilo 70 lepih daril, ki jih je preskrbel tretji red v Zatičini. Goričani se pridružujemo besedam Prezvišenega, ki se je s toplimi besedami zahvalil premil. opatu P. Bernardu, preč. g. P. Robertu, ki je veselico priredil, vsem č. patrom, pevkam in pevcem in zatiškemu ljudstvu, ki nam je skazalo s to veselico posebno ljubezen. Bog povrni stotero! Goričani.

Županstvo Osek-Vitovlje. Podpisano županstvo vošči vsem domačinom veselico in srečno novo leto. Dal Bog, da bi se kmalu vrnili v svojo ljubo, drago domovino. Ob enem se naproša, da bi poslali vsi svoje naslove županstvu, ker se iste neobhodno potrebuje. V tolažilo Vam, šjrom Avstrije razkropljenim sporočam tudi, da do danes so laške granate še prizanesle našim domačim ognjiščem. — Županstvo Osek-Vitovlje v Črničah, dne 26. dec. 1916. Josip Berce, upravitelj.

Primorske naročnike prosimo, naj nam vsak nered na pošti naznanijo.

Dopisovanje našim ljudem v Italijo. Prejeli smo: Zelo težko je bilo doseči doslej pismo zvezo z našimi ljudmi, ki so ostali v Gorici in drugih krajih, katere je je zasedel Italijan. Tudi s posredovanjem »Rdečega križa« na Dunaju nisi mogel ničesar opraviti, ker večino dopisnic vračajo pošljalatelju. Sedaj je prišla dopisnica iz Gorice od osebe, ki je bila ondi ostala, in sicer potom zavoda: Universal Espirant Asocio 10. Rue dela Bourse, Geneve (Švizzera). Kdor bi torej rad pisal svojim ljudem v Italijo ali v zasedenih krajih, naj stori potom navedenega zavoda, katerega naj v ovoj pošlje dopisnico kratke vsebine z natančnim naslovom dotične osebe. — Kakor je razvidno iz gori omenjene dopisnice iz Gorice, so gorški ljudje raztrešeni po celi Italiji do Sicilije. Dosti jih je pa ostalo tudi bližje, okoli Krmina, po Furlaniji in spodnjih Brdih. V spodnji Italiji interniranim Bricem in Furlanom so sedaj dovolili, da so se smeli vrniti v svoje kraje v Furlaniji do Ločnika, v Brdih do Kojškega.

Iz Temnice na Krasu. Zvonik cerkve sv. Petra v Temnici je porušen. Po deveti ofenzivi je še stal, četudi je bil zadet. Zdaj pa ga ni več. Gotovo mora biti tudi cerkev močno prizadeta, ker je bil sezidan tik ob cerkvi. Cerkev je bila izpraznjena popolnoma. Še meseca decembra je rešil blagorodni gospod Franc Žgur, stražmojster kopenske orožniške postaje več cerkvenih predmetov. Posebno lep je bil križev pot in oltarne oljnaté slike, cerkvene zastave, temniške in kostanjeve. Zato bodi izražena g. stražmojstru tem potom najtoplejša zahvala za požrtvovalno delo!

Imenovanje. Namestni učitelj c. kr. slovenske drž. gimnazije goriske, g. Matija Rauter, je imenovan za provizornega gimnazijskega učitelja. G. Rauter se mudi od začetka italijanske vojne v svojem

rojstnem kraju, v lepem Radomerju pri Ljutomeru.

Koprsko učiteljske. Kakor poroča poslanec Spadaro, se otvorijo meseca januarja v Trstu zaposlovalni tečaji za dijake neotvorjenega koprškega učiteljskega.

Goriški slov. gimnazijci v Trstu so na tih način obhajali desetletnico pesnika S. Gregorčiča. Prof. dr. Josip Lovrenčič je imel primeren govor, nakar so učenci vseh razredov deklamovali izbrane Gregorčičeve pesni.

Cene zelenjave v Trstu so določene za čas od 1. do 7. januarja t. l. naslednje: Česen 5 K. 30 do 5 K. 60 vin. kg; cvetni ohrovt žolti brez cvetja 48 vin., s cvetjem 88 vin. kg; kisló zelje 76 vin., zeljne glave 48 vin. kg; korenje 44 do 52 vin. kg; karfiol 96 vin. kg; čebula 1 K do 1 K 20 vin. kilogram; navadna jabolka 1 K 80 do 2 K 20 vin. kg; peteršilj 50 do 60 vin. kg; kislá repa 56 do 64 vin., sladka repa 28 vin. kg; solata 72 vin. kg; špináča 1 K 36 vin. kg; ohrovt 52 do 56 vin. kg; motovilec 88 vin. kilogram; zelena 60 vin. kg.

Goriški Slovenec Ivan pl. Reya je, kakor se nam poroča, interniran v Voghesi na Laškem. Piše, da se nahajata v Italiji zdrava on in njegova žena. K njima je prišel v poslednjem času tudi Tine iz Gmajne (Valentin Vuča) s celo družino. — Rečeno manjše mestce, Voghera, leži na desnem bregu reke Pada v zgornji Italiji.

Sveti večer v tujini! Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Tako so nekoč v blaženi noči peli angeli! kori na betlehemskih poljanah. Na ta sv. večer nam prihajajo te besede v misel. Pred oči nam stopijo lepi prizori: lesketajoče božično drevesce, jaslice in mi zbrani krog njih. Kakšno zadovoljstvo, kakšen mir je obdajal takrat naša srca. Koliko blaženega veselja in sreče smo takrat užili. Kako lepo je bilo v domači cerkvi pri polnočnici. Božični zvonovi so praznično pritrkovali in vesele božične pesmi so se čule. Da, bilo je nekdanj, a zdaj ni več. Vse, vse nam le kot v sanjah zbeži mimo oči. Mi smo v tujini-izgnanci. Naši domači zvonovi molčijo in na naši rodni zemlji gospodari zemlje lačen, nenasitni Lah. Mi praznujemo »Sveto noč, blaženo noč« že drugič v tujini. Prepustiti smo morali dragi dom in oditi. Ko smo odhajali, je naša srca stiskala žalost in obup. Naše oči so orosile solze, jokali smo. Vpraševali smo se: Se li vrnemo nazaj? Kdaj bomo spet videli dragé domove? Nihče ni vedel odgovora. Odšli smo. Letos na drugi sveti večer izven doma, obdaja naša srca žalost. Spomini nekdanjih srečnih dni se nam obude še živijeje. Koliko src izgnancev pa stiska razven siromaštva in žalosti, bede in domotožja pa še drugo gorje, namreč skrb za svoje. Da to je težko in grenko. Vsak, ko je voščil drugemu vesele in srečne praznike, je gotovo še dodal: »Da bi jih drugo leto bolj veselili in srečni praznovali doma!« Mi želimo in hrepenimo nazaj, v ljubi naš domači kraj. — Volčanska begunka.

V ruskem ujetništvu so glasom zadnjih izkazov, ki jih je prejel informacijski urad Rdečega križa v begunskem taboru v Wagni, ti-le Primorci: Skarabot Franc iz Šempasa, 24 let; Sfiligoy Valentin iz Dolnje, 23 let; Silič Andrej iz Št. Petra, 24 let; Škerlič Ant. iz Buč, 25 let; Sancin Evgen iz Trsta, 26 let; Živic Franc iz Osredka, 31 let; Železnik Ivan iz Trsta, 25 let; Skarabot Franc iz Šempasa, 22 let; Škočir Evgen iz Trsta, 24 let; Štoka Josip iz Trsta, 24 let; Žen Ivan iz Logatca, 21 let; Sušič Albert iz Podgore, 29 let; Štok Matija iz Dutovelj, 24 let; Pahor Tiberij iz Renč, 24 let; Palik Alojzij, Vel. Žabljé, 29 let; Piščanc iz Trsta 21 let; Poropat Ivan iz Pazina, 37 let; Stergar Jožef iz Kanfanara; Prišič Ivan iz Lovrana 26 let; Osič Jožef iz Kopa, 30 let; Orel Filip iz Šmarji, 29 let; Orbančič Jožef iz Žminja, 27 let; Obljubek Ciril iz Kojškega, 28 let; Persič Jožef iz Šempasa, 24 let; Pirih Štefan iz Kala, 27 let.

Iz Steinklsma. Vsem dobrotnikom, prijateljem in znancem — Posredovalnici v Ljubljani še posebej in šolskim otrokom, ki so poslali po gg. učiteljicah Mariji Groselj, Cirili Plesko in Mariji Gomilšek za božič različnih daril otrokom v Steinklam, prísrečna hvala in srečnejše novo leto 1917. Hvaležni begunci in Jds. Kos, najstarejši begunec-duhovnik. — Dne 28. decembra 1916.

Iz ruskega ujetništva nam piše Jerončič Franc, doma iz Št. Petra, Ajba pri Kanalu, kateri išče svojo družino.

Iz laškega ujetništva se je oglasil Kraševac Pavel, prigioniere di guerra, Forte Begato, Genova, Italija, kateri išče Franca Čukljati, županovega sina iz Medane.

Iz ruskega ujetništva voščijo srečno novo leto sledeči Slovenci: Josip Bremic iz Sela pri Volčah, Primorsko, ranjen in ujet 10. junija. Ivan Bavdaž iz Loma, p. Sv. Lucija, Primorsko, ranjen in ujet dne 10. junija. Josip Valjavec z Brezij pri Trziču, ranjen in ujet 4. julija. Josip Hribar, desetnik, iz Šmartna pri Litiji, ranjen in ujet. Ivan Bohinec iz Češnevk pri Kranju.

Novice iz Brucka ob Livi.

Polnočnica v našem taborišču. Na sveti večer v nedeljo smo imeli v naši svetilnici okrašen in električno razsvetljeni cerkvi svečano polnočnico, katero je ob asistenci svojih preč. gg. sobratov pel preč. g. dekan Anton Berlot. Vsak kotiček cerkve je bil nabit poln vernega našega ljudstva, ki je v svoji zgledni pobožnosti pošiljalo k novorojenemu Detetu iskrene prošnje za srečno vrnitev pod domačo streho. Posebno pred velikimi novimi jaslicami, ki so bile postavljene letos v cerkvi, so klečale trume pobožnih beguncev. Med polnočnico kakor tudi med vsako cerkveno slovesnostjo na prvi in drugi praznik je preskrbel za lepo in dovršeno petje naš pevski zbor.

Božični prazniki v našem taborišču. Drugi Božič so že praznovali goriški begunci pod leseno streho tega taborišča. In čeravno je razpoloženje beguncev ob takih prazničnih prilikah še tem bolj pomešano z žalostnim spominom na svojo domačo streho in svojo domačo cerkvico, kljub temu lahko rečemo, da je ta bol in žalosten spomin vendar tudi spojen obenem z neko praznično veselostjo pri pogledu na vse prireditve, ki so se v našem taborišču vršile ob priliki teh svetih praznikov in ki so imele namen vzdigniti duha naših nesrečnih beguncev iz vsakdanjega življenja žalostnih spominov. Zato so vse moči v našem taborišču med seboj tekmovalé, v cerkvi in izven cerkve, od strani c. kr. uprave kakor tudi od strani beguncev samih, da smo tako doživeli v mejah duševnega begunskega razpoloženja prav res vesele božične praznike. Vrsto teh ljubkih prireditev so otvorili naši najmlajši malčki otroškega vrtca, ki so pod spretnim vodstvom sester uršulink iz Gorice v soboto popoldne priredili prijazno veselico z raznimi palčkami, deklamacijami in voščili. Nato je sledilo obče obdarovanje vseh otrok do 14. leta. Pri tem obdarovanju so bili navzoči in delili darila velerodna gospa mati našega g. predstojnika, ga. Kunstadt, soproga našega ekonoma, c. kr. okr. glavar dr. pl. Raab iz Brucka o. L., gosp. predstojnik taborišča, preč. g. dekan Ant. Berlot in drugi gospodje c. kr. uprave ter vse učiteljstvo. Vsak otrok — dečki in deklice — je dobil v dar zimsko pokrivalo, rokavice, po tri jabolka in zavitek slaščic. Kričanje in vriskanje tekom celega popoldne je pričalo, kako se nedolžna deca veseli teh darov, ki jih je preskrbel g. predstojnik taborišča. V zahvalo za to obdarovanje šolske mladine je ista priredila v nedeljo popoldne ob 6. uri ljudskošolsko veselico. V svoji šolski sobi na v ta namen prirejenem odru so ti naši mali pokazali, da znajo pod vodstvom svojih učiteljev in učiteljic pokazati, da so se tekom svojega tukajšnjega bivanja pričuli tudi lepemu nastopu pred javnostjo. Ves program se je izpeljal samo s šolsko mladino: pozdrav došlih gostov, lepa igrice »Hojka«, razne deklamacije in pesmice, vse to so nam prikrbeli ta dan naši ljudskošolski otroci. Višek te prireditve je pa bil, ko je mala deklica nastopila v narodni noši in priljubljenemu g. predstojniku iz dna srca v imenu vse ljudskošolske mladine voščila z lepim otroškim voščilcem vesele praznike ter mu obenem podarila smrekovo vejico z pozlačenimi orehi kot spomin na sveti večer, ki ga je preživel v sredi slovenske begunske mladine. H koncu je tudi pevski zbor presenetil s svojim nastopom povabljené goste in dosegel s prepevanjem lepih slovenskih pesmi podvojeno navdušenje, ki se je končno sprožilo v glasno in navdušeno zapeto cesarsko himno. Gosp. predstojnik se je mladini za to prireditev zahvalil v izbranih besedah, v katerih je izrazil svoje veliko veselje, ki ga je doživel s to prireditvijo. Tudi gosp. voditelj Ivan Ivancič je izpregovoril na mladino nekaj lepih naukov, nakar se je cela družba po zapeti cesarski pesmi razšla. Naj še omenim, da so vsi otroci, ki so nastopali pri tej prireditvi, posebno pa še v igri »Hojka«, prav izborno dovršili svojo nalogo. Pričujoči visoki gostje z Dunaja so se kar čudili, da je mogoče z begunskimi otroci prirediti na tako popoln način tako igro in jih pripraviti do tega, da so brez strahu nastopali v svojih vlogah. Za aranžma te veselice pa gre v prvi vrsti čast gosposodičnima učiteljicama M. Gulin in M. Srebernič, katere so s pomočjo celega učiteljskega zbora pripravile ta lepi večer. Tudi sedaj med nami na dopustu se nahajajoči učitelj Alb. Stritar je s svojim okusom pri okrašenju sobe in pri spremljanju petja z godbo veliko pripomogel do lepega uspeha te veselice.

Na predvečer svetega praznika so tukajšnji begunci potom deputacije, sestojéje iz osem oseb, izrazili svojemu predstojniku k praznikom iskrena voščila in svoja udana hvaležna čustva. G. predstojnik je to deputacijo prav prijazno sprejel ter na njih voščilo tudi sam vsem beguncem voščil prav vesele praznike in dal svoji ljubezni, ki jo goji do beguncev, izraza v prav lepih besedah.

Velerodni g. dvorni svetnik M. Gabrijelič, ki ie sedai mesto odšléga inže-

nirja Gasser delegat »Pomožnega odbora za begunce z juga na Dunaju« za naš tabor, je dne 15. t. m. obiskal že drugič naše taborišče. Imenovani gospod, ki sam osebo pozna kot kanalski rojak marsikaterega izmed tukajšnjih beguncev, si je s svojim ljudomilim in prijaznim nastopom pridobil zaupanje vseh tukajšnjih beguncev. Pokazal je pri vsakem prihodu v naše taborišče napram beguncem svoje blago srce in obenem tudi izrekel predstojniku taborišča svoje popolno priznanje za zgledno vodstvo celega obrata. Pohvalil je tudi, da je po celem taboru našel najlepši red in snago, kakor tudi dobro razpoloženje med begunci.

Za božičnico odnosno za podporni fond revnim beguncem so ob priliki božičnih praznikov darovali: gospa podpolkovnikova Fischer iz Brucka o. L. 150 K ter popolno zimsko oblečilo za šest deklic; gospa E. Kunstadt z Dunaja več lepih igrač za otroke in obleke; gosp. šefzdravnik dr. Halpern 100 K.

Do 10. januarja je še čas podpisati pelo vojno posojilo!

+ V. vojno posojilo. Podpisovanje V. vojnega posojila se konča dne 10. januarja. V bančnih krogih sodijo, da bo uspeh najmanj tak kot pri IV. posojilu, namreč 4-2 milijarde.

+ Posnemajtel Za izgled: hribovska župnija s 1400 dušami je podpisala prvega vojnega posojila 3 tisoč, drugega 7 tisoč, tretjega 25 tisoč, četrtega 65 tisoč, petega do sedaj 75 tisoč. Zdaj so prinesli tudi taki, ki so prej iskali gnezda za denar vseh povsod, pa so zdaj spoznali, da ni boljšega in bolj varnega kot v vojnem posojilu. Zapomnimo si, da država od nas ne prosi miloščine, ampak posojila na varnem mestu in za dobre obresti. Hitite torej vsi s podpisovanjem petega vojnega posojila! Poznamo tudi ob tej priliki, da nečemo biti med zadnjimi!

+ Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila prosi vse svoje poverjenike, da nemudoma pošljejo priglasnice pristopivših članov, kajti podpisovanje V. vojnega posojila bode v prihodnjih dneh zaključeno. Tudi se opozarja vse one, ki želijo pristopiti k društvu kot člani, da store to brez odlašanja in da takoj pošljejo pravilno izpolnjene priglasnice. Po zaključku roka za podpisovanje vojnega posojila namreč tudi društvo ne more sprejemati novih članov. Vsak poverjenik naj se potruži, da v najvišji meri zadosti svoji patriotični dolžnosti. — Odbor.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcijskem mestu in članu konzorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij je do 30. t. m. podpisalo 521 strank skupno K 11,445,300 V. vojnega posojila; od tega odpade K 6,278,000 na državnozakladne liste in K 5,167,300 na amortizacijsko državno posojilo. Med drugimi so nadalje podpisali: občine: D. M. v Polju K 40,000; Borovnica K 12,000; Zgornja Šiška K 2000; Škofja Loka K 3000; Ilirska Bistrica K 5000; Cerklje na Dolenjskem K 2000; Žiri K 8000; Vinji vrh K 1000; Dole K 3000; Ivana Zajc K 2000; Franc Tavčar K 1000; Franc Osvald K 1000; Dr. Snoj K 1000; Franciška Janc K 4000; Mihael in Antonija Boštjančič K 3000; Franc Primc K 1000; Jožefa Urh K 2000; Marija Urh K 1000; Ana Mlinar K 1000; Magdalena Lapajne K 1000; Franc Leben K 1000; Helena Leben K 1000; Roza Janc K 2000; Helena Polh K 1000; Lovrenc Kos K 1000; Jakob Jan K 6000; III. ljublj. mestna deška ljudska šola K 100; Franc Rovar K 50; Ivan Tiringar K 200; Helena Rechberger K 100; Mihael Saje K 300; občina Ustje K 400; Janez Smrkolj K 1000; Franciška Rožanec K 1000; Janez Lavrač K 100; Terzija Pestotnik K 1000; Brigita Ocepek K 200; Bogomil Župnek K 1000; Franc Župnek K 1000; Marijan Župnek K 1000; občina Senožec K 2100. — Nadalje prijave sprejema do zaključitve subskripcijskega roka K r a n j s k a d e ž e l n a b a n k a v Ljubljani, Deželni dvorec.

Ponižana Grška.

Nov ultimāt.

Pirej, 2. januarja. (K. u. — Poročilo Agence Havas.) Poslaniki treh varstvenih velesil so dne 31. decembra 1916 podpisali naslednjo noto, ki bo izročena grški vladi.

Poslaniki Francoske, Angleške in Rusije kot zastopniki varstvenih držav Grške z zadoščenjem vzamejo na znanje odgovor, ki jim je bil dan na njihovo sporočilo z dne 1. decembra. Po naročilu svojih vlad imajo čast, da predložijo grški vladi naslednje jamstvene in zadoštilne zahteve:

Jamstva.

1. Grške bojne sile na grški celini in v splošnem na vseh ozemljih, izvemši Peloponez se skrijejo na stanje moštva, ki je neobhodno potrebno za varstveno in policijsko službo. Orožje in municija, ki pre-

sega temu stanju primerno mero, se prepelje na Peloponez, kakor tudi vse strojne puške in vsa artiljerija grške armade s svojo municijo, tako da po končanem prevozu ne bo izven Peloponeza niti topov, niti strojnih pušk, niti materijala. Rok za izpeljavo teh odredb se bo skupno določil, ko bo grška vlada načelno sprejela premikanje čet in materijala. Tako ustvarjeni vojaški položaj bo ostal toliko časa, dokler bodo to zavezniske vlade smatrale za potrebno, in sicer pod nadzorstvom posebnih delegatov.

2. Prepoved vseh združenj in shodov rezervistov na Grškem severno od korintске ožine. Prepoved, da civilne osebe ne smejo nositi orožja, se mora strogo izvesti.

3. Različne nadzorovalne pravice zaveznikov se zopet vpostavi v obliki, ki se bo določila v soglasju z grško vlado, da bo nadzorstvo kolikor mogoče malo nadležno.

Zadoščenje.

4. Vse osebe, ki so iz političnih vzrokov, radi veleizdaje, zarote, vstaje ali podobnih prestopkov zaprte, se morajo takoj izpustiti. Tisti, ki so vsled dogodkov 1. in 2. decembra in naslednjih dni po krivici trpeli, se morajo po preiskavi, ki se bo izvedla v soglasju med grško vlado in zavezniki, odškodovati.

5. Poveljujoči general 1. armadnega zbora se mora odstaviti, če kraljeva vlada v zadoščenje zavezniskih vlad ne določi, da se ta odredba prenese na kakega drugega generala, ki je bil odgovoren za dne 1. decembra izdana povelja.

6. Grška vlada se mora poslanikom zaveznikov opravičiti. Angleško, francosko, italijansko in rusko zastavo se mora na javnem prostoru v Atenah v navzočnosti vojnega ministra in garnizije kar najslovesneje pozdraviti.

Istočasno je podpisanim poslanikom od svojih vlad naročeno, spomniti grško vlado na to, da jih bodo vojaški oziri v kratkem času prisilili, da izkrajajo svoje čete v Ite in jih potem z lariško železnico prepeljejo v Solun. Varstvene velesile sporočajo grški vladi, da si pridržijo popolno prostost delovanja, če bi zadržanje kraljeve vlade dalo nov poudar k težbam. S svoje strani pa prevzamejo nasproti grški vladi jamstvo, da ne bodo dovolile oboroženim silam vlade narodne obrambe, da izrabijo mirnih kraljevih čet iz Tesalije in Epira v to, da prekoračijo v soglasju s kraljevo vlado določeno nevtrarno ozemlje. Podpisani se počaste sporočiti povelje svojih vlad, da bo blokada grških pristanišč trajala toliko časa, dokler se ne bo dalo zadoščenje v vseh gori navedenih točkah.

Nova nota Grški.

Lučano, 2. januarja. (K. u.) Italijanski poslanik v Atenah je izročil grški vladi noto z ozirom na noto, ki so jo prej izročili francoski, angleški in ruski poslanik. Italija izjavlja v noti, da je v tej zadevi popolnoma solidarna z zavezniki in da se pridružuje njihovim zahtevam in izjavam, izvemši zahtevam pod točko 4 note.

»Corriere della Sera« poroča, da so v Atenah mnjenja, da bo grška vlada sprejela noto sporazuma, da se izogne še slabšim posledicam. Časopisje, prebivalstvo in vojaški krogi so mirni.

Med Grško in sporazumom posreduje Italija.

Lučano, 3. jan. (K. u.) »Corriere della sera« poroča: Ko je izročil italijanski poslanik noto Italije in ostalih zveznih velesil, je izjavil, da je na razpolago grški vladi, da olajša stik z velesilami sporazuma in da se doseže ugodna rešitev. Priporočal je, naj Grška noto sprejme.

Pred Brajlo in Foksani.

V Moldavi je deveta armada dosegla važen uspeh. V ostrem zasledovanju sovražnika je prodrla skozi utrjene sovražne predpostojanke med spodnjim tekom reke Buzeu in Rimnicu in severno od Rimne do utrjenih postojank pri Foksani in južno od Namolozze (Fundeni). S tem je naša ofenziva prišla do seretske črte.

Utrjenim postojankam pri Brailli se je donavska armada približala; njeno podjetje znatno podpira bolgarska zmagaj pri Macinu. Armada Gerock je v gorskih dolinah med Očno in Zabalo tudi novega leta dan prišla precej naprej in je na tem, da si pribori izhode v seretsko nižino, s čimur bo uvedeno podjetje proti Foksani tudi od severa.

Ob Seretu se bodo borili za važne odločitve novega leta.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. januarja. Uradno:

V Dobrudži je bil sovražnik vržen v Macin. V Moldavi stoji zvezne sile pred obrambnimi črtami Braile in Focsani. Južno krilo vojae črte generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa je napredovalo večeraj posebej pri Paulesci in Soveji. Naše čete so osvojile z naskokom tam in jugovzhodno Harije več sovražnih postojank.

Pri Stanislavovu so bili odbiti ruski poizvedovalni oddelki.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Höfer.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. januarja. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Podjetja ruskih preganjalnih oddelkov južno Rige, jugozahodno Dvinska in zahodno Stanislavova niso uspela.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Južno doline Trotulus so Nemci gorski greben Mt. Altucanu osvojili s krepkim napadom. V dolinah, ki vodijo iz gora Bercezk k Seretu, smo z napadi sovražnika vrgli bolj nazaj. Naše čete so vzele z naskokom na obeh straneh doline Oitos več višinskih postojank. Vzeli smo Sovejo ob Susiti. Odbili smo rusko rumunske sunke, 300 mož smo ujeli.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

IX. armada je prisilila Ruse z oštrm pritiskom na zadnje oddelke, katere je vrgla, da so se morali dalje umikati. Z zahoda in z juga se bližajo nemške in avstrijske čete mostiškim postojankam pri Focsani in Fundeni. Neutrudljivi zasledovalec je ujel nad 1300 mož in zaplenil veliko vojnega blaga. Med Buzeu in Donavo drži sovražnik svoje mostišče. Vzhodno Brajle v Dobrudži so vzele nemške in bolgarske čete žilavo branjene postojanke Rusov in jih vrgle proti Macinu nazaj. V bojih se je odlikoval pomorjanski rezervni pešpolk št. 9.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 1. januarja. Uradno:

V Dobrudži se nadaljuje ofenziva proti mostišču Macin. Naš plen se je zvišal na 6 častnikov in 1150 mož, 4 topove in 14 strojnih pušk. V vzhodni Vlaški traja ofenziva dalje.

Sofija, 2. januarja. Uradno:

Po najskrajnejše litem boju smo vrgli sovražnika, ki se je žilavo branil, iz mogočno utrjene postojanke pri koti 364 in pri koti 197 pri Lucavici. Zasedli smo celo sovražno postojanko in Lucavico. Sovražnik se je umaknil v zadaj ležečo dobro utrjeno postojanko, ki se razteza na črti od 300 korakov vzhodno Macina in na severu do kote 105 ob Donavi. Ujeli smo še 217 Rusov.

Rusko uradno poročilo.

30. decembra. Zahodno bojišče. Severno jezera Koldičevo so naši poizvedovalci napadli sovražno prednjo stražo; ujeli so več mož. Ob prekopu Oginski južno Novinke je napadel del naših poizvedovalcev nemško častniško stražo po ročnem metu z bajonetom. Sovražnik je zbežal prepustil nam je ujetnike in ranjence. Naše topništvo je z dobro merjenim ognjem tri sovražne stotnije razkropilo, ki so se premikale pri vasi Presovce, zahodno Zborova. Ob Bistrici je napadel naš poizvedovalni oddelček sovražni prednji jarek pri vasi Pacikov, del posadke je poklal z bajoneti, ostale branilce je ujel. Napad, ki so ga smatrali Avstrijci za veliko podjetje z naše strani, je povzročil, da je sovražnik več ur nerodno streljal s topovi. Naše topništvo je tam obstreljevalo sovražno baterijo južno vasi Ribno.

Na meji Moldave in severno in južno doline Oitoz je sovražnik trdovratno napadal naše postojanke. S ponovnimi sunki se mu je posrečilo, da je vzel nekaj višin in da je potisnil naše čete nekoliko proti vzhodu. Naše čete so se utrdile v novih postojankah severno vasi Harja in vzhodno in južno vasi Soosmezö.

Rumunsko bojišče. Sovražnik je ljuto napadal ob zgornji Casinu, ob meji Moldave in zahodno Sovego, pri vrelcih Susita in ob Putni, zahodno vasi Coza. Znatne sovražne sile, ki so jih podpirali težki in lahki topovi, so nadaljevale ljute napade severno vzhodno Rimnicula-Sarata in izvedle ob železnici velik sunek. Sovražniku se je tam posrečilo, da se je polastil vasi Bordéasca ob reki Rimnicul.

Pohod proti Brajli.

Kodanj, 2. jan. »Novosti« poročajo: Mackensenov napad na Brajlo napreduje. Bolgarske in turške čete so se že polastile močnih delov mostišča pri Macinu. Močne avstrijske in nemške sile korakajo na levem bregu Donave proti Brajli. Vzhodno in zahodno kraj Dedulesci in Nikricul so se bili zelo trdi boji. Sovražnik je sijajno naskakoval in poizkušal pribiti, kar se mu je popolnoma posrečilo, dasi so na posebno nevarnem prebivalnem mestu pri Diriculu nastopili proti njemu moderni angleški avtomobili. Dva oklopna avtomobila sta bila uničena, poveljnika sta bila ranjena. Sovražnik se vali zdaj z juga in z jugozahoda proti Brajli.

Rumunija le še kolonija Rusije.

Sofijsko »Utro« objavlja daljši članek o kritičnem položaju v Rumuniji: Nihče

noče plačevati davkov, vlada ne dobiva nikjer nobenih dohodkov. Izdala je veliko bankovcev, a ljudje jih nečejo sprejemati. Ko so pobegnili iz Bukarešta, je izginil stroj za izdelovanje denarja; niso ga dobili, dasi so ga zelo iskali. Ministrski predsednik Bratianu je kralja že večkrat prosil, naj ga odveže njegovega mesta, a kralj je odklonil njegovo odvezo rekoč: »Resnično ne vem, kdo naj bo odgovoren, za vse to, kar ste Vi pričeli.« Odkar se je rumunski poslanik nepričakovano vrnil, razpravlja zbornica pri zaprtih vratih. Neki poslanec je izjavil: »Naša dežela ni več samostojna, marveč le še kolonija Rusije. V celi Moldavi vladajo Rusi. Niti ne vemo, kje se nahaja naš kralj.«

Preosnova rumunske armade.

Haag, 2. januarja. Ententine države se zelo trudijo, da bi poraženo rumunsko armado s pomočjo francoskih in angleških častnikov preosnovali.

Milan. »Stampa« ceni, da šteje rumunska armada sedaj le še 100.000 mož.

Italijane skrbi položaj v Rumuniji.

Lučano, 2. jan. (K. u.) Dogodki na rumunskem bojišču zelo vznemirjajo italijansko časopisje. Pariško poročilo »Corriere della Sera« opozarja, da je bila ofenziva podvzeta s silovitimi sredstvi, da se Rusi in Rumuni niso mogli pred Seretom ustaviti. Vsekakor nameravajo braniti bojno črto ob Seretu.

Letalske bombe v Sulini.

Berlin, 31. decembra. Wolffov urad poroča: Nemško pomorsko letalo je dne 29. decembra metalo na pristaniške naprave in sovražne ladje v pristanišču Sulina in zadelo en prevoznik parnik.

Poprava petrolejskih vrelcev v Ploesci.

Amsterdam, 2. januarja. »Standard« poroča: V Ploesci je prišlo 1600 nemških pionirjev in 40 inženirjev, ki bodo pokvarjene naprave pri petrolejskih vrelcih popravljali.

Zarota na Kavkazu.

Dombrowa, 1. jan. »Gazeta Polska« poroča iz Stockholma: Na Kavkazu se pripravlja revolucija, ki je v zvezi z zaroto na Finskem. Vlada je ukrenila izredne ukrepe. »Reč« poroča, da so v Baku zaprli veliko oseb.

Rasputin umorjen?

Genf, 2. jan. Po petrograjskih poročilih pariških listov je baje znani Rasputin umrl na posledicah morilnega napada. Petrograjska policija prikriva podrobnosti. Štirjeveza poroča, da je pripravil umor neki plemič ene najvišjih ruskih rodbin, ki je imel pristop k carski rodbini.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 1. januarja. Uradno:

Skoro na celi fronti le osamljen artillerijski ogenj. Ob Strumi spopadi med patroljami. Naši letalci so z uspehom metali bombe na sovražne čete severovzhodno od Florine.

Sofija, 2. januarja. Uradno.

Slabo streljanje s topovi v posameznih odsekih bojne črte. Ob Strumi boji med patroljami. Med Seresom in Dramo so sovražni letalci brezuspešno delovali.

Pri Bitolju.

Sofija, 2. januarja. Pri Bitolju se bojuje 30.000 Srbov, ki so pa zelo slabo preskrbovani; tolažijo jih z bližnjim mirom. Tudi francoske čete so zelo nezadovoljne. Sarrail je proti razširjevalcem neugodnih vesti naperil ostre odredbe.

Srbska vlada ostala na Krfu.

Stockholm, 2. januarja. Srbska vlada, ki se je po zavzetju Bitolja nameravala preseliti tja, je svoj načrt opustila in je ostala na Krfu, kamor so se vrnili tudi srbski ministri.

Boji na zakodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. januarja. Veliki glavni stan:

Armada maršala Alberta Württembergkega.

V ovinku Yperna živalni topovski boji. Angleške napade z ročnimi granatami smo odbili.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

V Champagni, v Argonskem gozdu in na vzhodnem bregu Moze so vdrele nemške napadalne skupine in poizvedovale čete v francoske jarke; vrnili smo se z ujetniki in s plenom na povelje nazaj. Neko angleško veliko bojno letalo smo zaplenili.

Prvi generalni kvartirni mojster:

pl. Ludendorff.

Nova ofenziva ob Sommi?

Zeneva, 2. januarja. Francozi in Angleži zbirajo ob Sommi velike množine municije in težke artiljerije, s pomočjo ka-

tere nameravajo v kratkem pričeti novo veliko ofenzivo.

Portugalci na Francoskem.

Ženeva, 2. januarja. Iz Pariza poročajo: Semkaj je došlo 100 častnikov portugalske armade, katerim bo sledilo še 400 nadaljnjih častnikov, predno se vkrcata prva portugalska divizija. Častniki so se podali na severno francosko bojišče, da spoznajo odsek, ki bo dodeljen portugalskim četam.

Vojska z Italijo.

Na italijanski fronti je ob nastopivšem jasnem vremenu sovražno topništvo močnejše delovalo. Kar se tiče bodočnosti na tem bojnem odseku, se moramo vedno zavedati stavka, katerega je izrekel nemški kancler dne 12. decembra: Proti vsem italijanskim podjetjem je zelo krepko preskrbljeno. V entitinih državah so tudi z nevoljo opažali, kako se Italija v zadnjih šestih tednih, ko se je nesreča vsula na Rumunijo, ni prav nič zganila, da bi olajšala usodo sestrski latinski državi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. januarja. Uradno: Neizpremenjeno. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

2. januarja. Na celi bojni črti so odgovarjale naše baterije na sovražni ogenj; osredotočile so svoj ogenj na sovražne črte in zvezna pota; še eno zalogo streliva smo v okolici Kostanjevice (na Krasu) razstrelili. Ponoči od 31. decembra na 1. januar opolnoči in včeraj so metale sovražne baterije pogosto granate na mesto Gorica; povzročile so le stvarno škodo. Sovražna letala so poizkušala krožiti nad visoko planoto Sette Comuni, nad Sugansko dolino (Trenta) in nad Krasom. Eno med njimi, ki smo jih obstreljevali, se je moralo hitro v lastnih črtah izkrcati.

Viktor Emanuel in Cadorna.

Curia, 2. januarja. (Kor. ur.) Kralj Viktor Emanuel je na čestitke načelnika generalnega štaba Cadorne odgovoril z zahvalo za njegovo in požrtvovalnost vojakov in s pohvalo njih sposobnosti v dolgi težki vojski. Italijansko ljudstvo, je dejal kralj, sledi vojakom z dušo in srcem, zapujoč v zmagovit konec in v trdni nadi na večjo in bolj cvetočo narodno bodočnost.

Dnevne novice.

+ Spomenik cesarju Francu Jožetu I. bodo na deželne stroške postavili v Budimpešti. V prihodnji seji ogrskega državnega zbora bo predložen tozadevni zakonski načrt.

+ Red Rdečega orla 2. vrste s kraljevske krono, zvezdo in z meči je podeljen cesarjevemu generalnemu pobočniku Karlu princu Hohenlohe.

+ Proti notranjemu miru v Avstriji je zopet naperila članek graška »Tagespost«, ki vabi ministrskega predsednika Clam-Martiniča, kako naj avstrijskim narodom usili nemški državni jezik. Ponavljajo, da je bil že grof Stürgkh obljubil voditeljem nemških strank, da z vladno naredbo uvede nemški državni jezik tik pred zaključkom svetovne vojne. (Take nakane so se torej pletle za hrbiti nemških avstrijskih narodov!) Dr. pl. Koerber je rekel, da bo najprej poizkusil doseči zedinjenje v parlamentu in še-le če bi mu to ne uspelo, bi nastopil s samolastno odredbo. Kaj namerava Clam-Martiničevo ministrstvo, doslej še ni znano, kajti vladna izjava, da se ima izravnati pot parlamentarnim razmeram, se da razlagati tako ali tako. Vendar je soditi, da se Clam-Martinič ne bo docela pridružil Koerberjevemu programu, ker je bila, kakor se sliši, med drugim tudi neednost v jezikovnem vprašanju razlog za izpremembo v vladi. Vsako zavlačevanje v tem vprašanju je pa nedopustno. Pritiskati treba k odločitvi, in sicer pripada ta naloga v prvi vrsti ministrom, ki so izšli iz nemške narodne stranke. Ravno radi njegove politične preteklosti bo moralo biti Clam-Martiniču veliko na tem, da pokaže tako svojim bivšim češkim somišljenikom kakor tudi avstrijskim Nemcem svojo odločnost in svoje mišljenje. V interesu nove vlade bi želeli, pravi »Tagespost«, da bi se izključila vsaka negotovost. Ovinek preko parlamenta bi očitno ne imel uspeha. Drugače bi bilo, ako bi se parlamentu predložile že razglašene naredbe v naknadno odobrenje. Ako se to zgodi, se tekem svetovne vojne, je direktor »Nef« toliko ko izključen. Ali bi se našla večina, ki bi glasovala za vladne predloge, ali pa do glasovanja sploh ne bi prišlo. Možno je, da bi Nemci in Slovani izjavili, da jih predloge ne zadovoljujejo, da se pa hočejo ogniti sporu z vlado. Potem bi samolastni izrek ostal v veljavi in imeli bi red, ki tvori pravec bodočemu razvoju. — Za avstrijske Slovence »Tagespost« pač nima pravice govoriti. Avstrijski Slovani so svoje stališče napram nemškemu državnemu jeziku že jasno označili. Mislimo, da bo v Avstriji največji red, če bodo vsi avstrijski narodi imeli enake dolžnosti in pravice, ne pa da bi en narod imel prvenstvo pred drugimi.

— **Amnestija na Ogrskem.** Iz Budimpešte poročajo: Posebna izdaja uradnega lista objavlja odredbo Nj. Veličanstva, s katero se povodom kronanja spregledajo od kraljevih sodnih izrečene manjše kazni potom splošne amnestije.

+ **Amnestija za vojaške kazni.** Vsem vojaškim osebam, ki so bile pred 1. januarjem 1917. obsojene pred vojaškimi sodišči, pa so se medtem na bojišču — bodisi da so kazni prekinili ali jim je bila odložena — hrabro obnašali pred sovražnikom in se tudi sicer dobro vedli, je ostane nekazni oziroma cela kazen odpuščena. Glede navedenih pogojev razvoja postajni poveljnik. — Vsem osebam, ki so bile pred 1. jan. 1917. obsojene pred vojaškimi sodišči na zapor do treh tednov ali na globo do 200 K, se kazni, v kolikor že ni izvršena, odpusti. Istotako se odpuste kazni, prisojene na vojaških sodiščih pred 1. jan. 1917., ako ne presegajo 6 tednov zapore ali 400 K globe. Enaka mera velja za kazni, ki so se izpremenile v denarne globo (zapor do 3. ozir. 6 tednov). Amnestija pa ne velja: a) za kazni radi navijanja cen ali odiranja; b) za osebe, ki so bile že prej kdaj obsojene na zapor, izvemši slučaje, ko se je denarna kazen izpremenila v zapor.

— **Pianist Anton Trošt** je nastopil na Novega leta dan na Dunaju. Imel je velik uspeh.

— **Splošna amnestija in posamezna pomiloščenja.** Izšlo je cesarjevo lastnoročno pismo o splošni amnestiji in posameznih pomiloščenjih oseb, ki so bile pred 1. januarjem 1917. kaznovane pred civilnimi sodišči. Temeljni pogoj za splošno amnestijo je, da dotične osebe niso bile še predkaznovane z zaporno kaznijo, da kazni ne presega treh tednov zapore ali 200 kron globe in da si kazni niso zaslužile z navijanjem cen ali oduševom. Pomiloščenje se oziroma posebno na mladostne osebe, vojaške žene in vdove. Mladostnim osebam, ki so zagrešile kaznjivo dejanje, ko še niso bile 16 let stare, in ne iz ukoreninjenih pokvarjenosti, marveč radi nezadostnega nadzorstva in vzgoje, dalje ženam in vdovam vojni udeležencev, ki so se pregrešile v času, ko so bili njihovi možje na bojišču, je kazni odpuščena, ako ne presega 6 tednov zapore ali 400 K globe. V posameznih, posebnih oziroma vrednih slučajih morejo biti pod gornjimi pogoji pomiloščene tudi žene in vdove vojakov, ki so zagrešile kaznjivo dejanje, ko jim je bil mož že umrl ali postal invaliden, bil pogrešan ali ujet. Dalje določa amnestija, da so odpuščene vsem osebam, ki so bile pred 1. januarjem 1917. obsojene na zaporno kaznjo, ki ne presega treh mesecev, ali na denarno kaznjo — odpuščene vse posledice obsodbe (izguba volilne pravice v javne korporacije, nesposobnost za dosego gotovih služb in pravic itd.). V kratkem izide amnestija za posameznike, ki se bo oziroma posebno na obsojence, katerih družine ali premoženje je bilo po vojni posebno težko prizadeto.

— **Hrvatske zastave v Budimpešti.** Opozicijsko mažarsko časopisje se krega, ker je budimpeštanski župan javno izrazil željo, naj bi bila pri kraljevem kronanju vsaka peta v Budimpešti izobešana zastava hrvaška.

Sodna razprava proti poslancu dr. Drinkoviću se vrši dne 29. januarja pred c. kr. deželnim sodiščem v Opatiji.

— **»Slovenski Gospodar« — jubilat.** Dne 16. januarja 1917 bo obhajal »Slovenski Gospodar« 50letnico svojega obstanka. Za prubjo slovenskega naroda na Štajarskem velezaslužnemu listu želimo v novem letu največjega napredka.

— **Semenj za prišče v Novem mestu.** Deželna vlada razglša: Daje se na splošno znanje, da se smejo prešči za plemo in za rejo dne 8. januarja 1917 v Novo mesto prignati in tam prodajati. Prignati, oziroma prodajati se sme samo na oblastveno odobrenem sejmšču. Prešči za zakol se ne smejo prignati. Prekupci in mešetariji so izključeni.

— **Za praporščake** so imenovani gg.: Fran Kranjc, nadučitelj pri Sv. Barbari v Slov. gor., Anton Levstik, nadučitelj pri Sv. Petru v Ljubljani in Hinko Vodnik, profesor na Dunaju.

Odlikovan je bil s hrabrostno svetinjo sanitetni podčastnik Alojzij Pajk iz Višnje gore.

— **Neznana utopljenka.** Iz Šmartnega pod Šmarno goro nam poročajo, Dne 28. dec. l. l. so potegnili iz Gameljše neznačo utopljenko, staro krog 35 let. Kjer jo pogrešajo, naj se brž prijavijo.

— **Umrl** je v Kosezah Janez Peršin. Zapušča v Ameriki 2 sina.

— **Zamenjani invalidi.** Z Ruskega so dospeli 18. m. m. v Ljutomerice med drugimi naslednji invalidi: inf. Jožef Zerman, 27. dom. pp.; inf. Jakob Dolinar, 27. dom. pp.; inf. Aloj. Rest, 17. pp.; inf. Jožef Remec, 97. pp.; Peter Penaza, 9. lov. bat.

Nesreča v gozdu: Iz Begunj na Gorenjskem. Dne 29. dec. je v gozdu v Dobravi sekal les za vojaško uporabo Janez Urh p. d. Mlinar. Pri tem ga je pa smreka tako udarila po nogi, da mu jo je zlomila. Odpehljalo ga v bolnišnico.

— **V idrijskem rudniku** je ponesrečil dne 27. m. m. zvečer 48 let stari rudar Blaž Skok, ko je razstreljeval neko skalo. Ker je bila zažigalna vrvice slaba, je ogenj hitreje kot navedeno dosegel smodnik, vsled česar se ni mogel dovolj daleč odstraniti. Okrog leteče kamenje ga je zlasti na glavi tako poškodovalo, da je moral iskati zdravja v tuk. bolnišnici.

Ljubljanske novice.

Lj. Več gostilničarjev v Novem mestu in okolici ustavilo obratovanje. V Novem mestu, zlasti pa v neposredni okolici je pred prazniki več gostilničarjev začasno ustavilo svoje obratovanje. Kaj jih je dovedlo do tega koraka, nam ni znano.

Umrl je v Celovcu c. in kr. polkovnik v p. Ernst Purtscher, star 75 let.

Iz laškega ujetništva pošiljajo pozdrave: četovodji Janko Jež in Jakob Kaiser, desetnika Val. Klopčič in Fr. Drenik, poddesetnik Fr. Urbanija. — V laškem ujetništvu se nahajajo: Anton Vetrh, bivši načelnik »Orla«, Aug. Rebek, bivši podnačelnik »Orla«, oba iz Batuj in Josip Volčič iz Črniča na Goriškem.

Promet zasebnih vojnopoštah zavirkov. Pri vojnopoštah uradih 387 in 434 se je uvedel promet zasebnih vojnopoštah zavirkov.

Umrl je v 61. letu generalni major Viljem pl. Koreska.

— **Leseni impregnirani (prekuhani) polovični podplati** se dobivajo in pribijajo pri čevljarju Fr. Peterlinu v Kamniku. Podplati so lahki, pripravljeni za nošo ter ne delajo ropota pri hoji.

— **Vodstvo rezerv. bolnice** Indr. Hradec (Neuhaus) na Bledu se iskreno v imenu bolnih in ranjenih vojakov zahvaljuje p. n. komiteju Rdečega križa imenoma ekskel. grofu Welsersheimb in pl. Georgewits, bar. Rechbach itd. za božična darila.

Lj. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani vabi k božičnici, ki jo priredi sv. Treh kraljev dan, 6. januarja 1917 ob pol 5. uri popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Spored: Tamburanje (izvršuje društveni tamburaški zbor); petje (poje društveni pevski zbor); nagovor društvenega predsednika in igra: V božični noči. Igrokaz v treh dejanjih. Priredil Josip Volc. — K obilni udeležbi vljudno vabi odbor. — Dovolilo sl. c. kr. policijsko ravateljstvo v Ljubljani 28. dec. 1916, št. 173.

Lj. Žrebanje ljubljanskih srečk. V uradnih prostorih mestne hranilnice se je vršilo včeraj 52. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Predsedoval je kot zastopnik mestnega župana magistratni svetnik dr. Zarnik; občinski svet sta zastopala člana Jeglič in Likozar. Zapisnik je vodil c. kr. notar Ivan Plantan. Številke je dvignil deček-sirota. Glavni dobitke v znesku 50.000 kron je zadel srečka št. 19.670. Večji dobitki so odpadli še na naslednje srečke: 3000 K št. 1451; 2000 K št. 68.518; po 1000 K št. 6182, 36.669, 49.035, 19.780 in 58.455; po 600 K številke: 39.213, 1840, 70.856 in 15.383. Ostalih 788 števil je zadelo po 60 K. Dobitki se izplačajo 2. julija 1917.

Lj. Pšenični zdrob za otroke. Nakazila za zdrob za otroke, ki še niso prekorajčili četrto leto, se bodo oddajala na mestnem magistratu v posvetovalnici. Na vrsto pridejo stranke s črko A—F dne 8. januarja 1917, G—K 9. jan., L—P 10. jan., R—T 11. jan., U—Ž dne 12. januarja vsakokrat od 8. do 12. ure popoldne. Opozorja se vnovič, da se nakazila za zdrob izdajajo edino in izključno za otroke do četrtega leta, vsled česar mora vsakdo doprinesiti za to potrebno dokazila.

Lj. Naznanilo moke. Trgovci se naprošajo, da nemudoma naznanijo preostalo moko. Če moka ni ostala je treba tudi to sporočiti.

Lj. Pozor uslužbenci južne železnice. Uslužbenci južne železnice, ki imajo pravico kupovati kruh in moko pri južni železnici, se opozarjajo, da naj pri krušni komisiji zahtevajo krušne karte brez številke, ki so natisnjene v rudečem krogu. — Krušne izkaznice, ki imajo številke v rudečem krogu, niso veljavne za nakup blaga pri južni železnici, nasprotno se z izkaznicami, ki nimajo številke v rudečem krogu, ne more kupovati v ljubljanskih trgovinah kruh in moko. Kdor dobiva kruh in moko pri južni železnici, nima torej pravice kupovati blaga mestne aprovizacije.

Lj. Pozor! Stranke, ki so svoj čas oddale kovine, se ponovno opozarjajo, da pridejo ob uradnih urah k mestni blagajni no denar.

Lj. krušna komisija v Mestnem domu bode poslovala v petek v mali dvorani Mestnega doma, ker se rabijo prostori, kjer so se izdajale dosedaj krušne izkaznice, za druga uradna opravila.

Lj. Peki in prodajalci kruha se vabijo, da pridejo v petek po potrdila v mestno posvetovalnico in sicer: peki ob 9. uri popoldne, prodajalci kruha pa ob 11. uri popoldne, kjer dobe potrebna pojasnila o poslovanju z novimi potrdili.

Lj. Poslovanje krušnih komisij. Krušne komisije bodo poslovale v vseh desetih krušnih okrajih dne 5. januarja t. l., od 8. ure popoldne do 1. ure popoldne.

Lj. Pozor pri izdaji krušnih izkaznic. Stranke se opozarjajo, da bodo krušne izkaznice, ki se bodo izdajale v petek pri komisijah, imele dvojne številke, in sicer: 1. dosedanje tekoče številke, ki so za stranke brez pomena, in 2. nove številke, ki so natisnjene v rudečem krogu. Te številke označujejo, kje imajo stranke dobivati kruh in moko. N. pr.: Dolinar Pred Škofijo, prodaja kruh na izkaznice št. 1, Bizjak Pred Škofijo, na izkaznice št. 2 itd. (Te številke so natisnjene v rudečem krogu.) 3. Rimske številke okrajev odpadejo popolnoma, krušni okraji sami pa ostanejo neizpremenjeni, kakor so bili. Tozadevni razglas se objavi pravočasno v listih in z lepaki, razven tega se bodo v trgovinah razobesile številke, na katere prodaja posamičen trgovec.

Lj. Popisovanje živine. V zmislu razpisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko se bo v Ljubljani vršilo popisovanje goveje živine, prašičev, ovac in koz. In sicer dne 10. in 11. januarja 1917. Popisovalna komisija za osrednje oziroma pravo mesto bo poslovala na navedena dneva od 8. do 12. ure popoldne v mestni posvetovalnici. — V Sp. Šiški in na Barju pa se bo popisovalo od hiše do hiše. Lastniki živine se torej pozivljejo, da natančno in vestno popišejo svojo živino, kajti vsaka zamuda oziroma opuščeno popisovanje se bo strogo kaznovalo z občutno denarno globo, oziroma z zaporno kaznijo. — Posesniki na Karolinski zemlji na številkah 1 do 25 morajo svojo živino popisati pri osrednji komisiji na magistratu.

Lj. Našla se je manjša vsota denarja. Dobi se pri hišniku na Domobranski cesti št. 5.

— **Na polju slave** je padel mladi knez Fric Fürstenberg. Zadel ga je šrapnel.

Radostna novica oslepelim vojakom. Dočim so dosedanje potrebščine za čitanje in pisanje, katere rabijo slepci, nedostatne, ker se more le mal del prenesti v pisavo, namenjeno njihovemu tipanju, so se v poslednjem času mnogo bavili v vprašanju, kako bi izumili kak stroj, ki bi omogočil slepcem čitanje navadnega tiska. Tak stroj baje ni nemogoč in bi prenašal navaden tisk v zistem tipanju oziroma posluha. Profesor dr. Ries se je lotil tega vprašanja v knjigi »Sehende Maschinen«. Pravi, da imamo v resnici snovi, ki zelo občutne za svetlobne vtise, morejo prenašati le-te v menjajoče se električni tok. Luč se tako s pomočjo občutnih snovij prenaša v elektriko, pri čemer se upoštevajo vse razliknosti v osvetljavi, svetlobi in barvi teles. Taka snov je tedaj bistvo stroja za gledanje in nadomestuje oko, življenje mu daje elektrika, gibanje se mu vzbuja po tipanju. Snov, ki bi bila prikladna, je takisto že izumljena. Imenuje se »selen« in je v temi mnogo manj občutna za električni tok kakor na svetlem. A slaba svojstva, ki jih ima ta prvina, jo delajo nezanesljivo in stroj bi moral biti tako zapleten in drag, da bi splošno ne bil za rabo. Zato ga je bilo treba spopolniti in s pomočjo neke diferencialne priprave se je Riesu in Finzenhagenu to tudi posrečilo, in ne bode dolgo, ko bode stroj tako popoln, da bode mogoče slepcem s tipanjem čitati čisto navaden in torej tudi časniški tisk.

Velika železniška nesreča v Hamburgu. V Hamburgu je zavozil dne 30. m. m. tovorni vlak v osebni vlak. Ubitih je bilo 6 do 7, nevarno ranjenih 18 do 20, lahko pa 70 do 80 oseb.

Književnost.

Kruh življenja. Štirideset različnih obhajilnih molitev, primernih svetim časom cerkvenega leta. Molitvenik, priporočen po evharističnih kongresih. Po L. Soengenu preveli goriški bogoslovci. Po pomnoženi izdaji priredil Andrej Zupanc, stolni kaplan v Ljubljani. Založila Katoliška Bukvarna. Cena vezanemu molitveniku 3 K. Malokateri molitvenik je bil kdaj tako potreben kakor pričujoči. Klic papeža Leona XIII., posebno pa določba Pija X. o pogostem svetem obhajilu je obrodila obilne sadove. Vedno bolj izginjajo sledovi pogubnega Janzenizma, ki je zahteval za sveto obhajilo pripravo, katera presega skoro človeške zmožnosti, in vedno več je vernikov, ki so odložili vse take predsodke in pridno zajemajo iz studenca milosti ter se vsak dan ali vsaj po-

gosto krepčajo ob mizi Gospodovi. Molitvenik nam pokliče najprej v spomin odloke sv. Stolice o pogostem sv. obhajilu, nam pojasni nato zahteve in lahke pogoje pogostega sv. obhajila. Nato sledijo najpotrebnejše molitve in tri svete maše. Za tem pa sledi velika izbira obhajilnih molitev, ki se prilagajajo raznim dobam cerkvenega leta. Molitvenik obsega 560 strani, pa je oblika kljub takemu obsegu zelo priročna in prikupna. Vsled krasne vsebine in velike izbire primernih obhajilnih molitev je razširjen nemški izvirnik tega molitvenika že v mnogo stotisoč izvodih, ker je izšlo v par letih nad trideset izdaj, da bodo tudi verni Slovenci sprejeli ta molitvenik z veseljem in ljubeznijo, ni prav nobenega dvoma. Molitvenik ima jako lično vezavo, dobil se bo pa med vojsko samo z rdečo obrezo.

Gospodarstvo.

— 20 vinarne nikelnaste novce bo avstroogrška banka sprejemala še do 30. aprila.

Novi ministrski predsednik in kmetijski minister grof Clam-Martinic je služboval v začetku vojske kot ritmojster nekega domobr. kavalerijskega polka kot ordonančni častnik pri nekem višjem štabu. Leta 1915. se je javil za službo na fronti ter je odšel kot stotnijski poveljnik na bojišče, ter se je slavno vojskoval v Srbiji, Črni gori in južnih Tirolah, kjer je naposled obolel za tifuzom. Komaj je okreval in se mislil vrniti na bojišče, tedaj pa ga je pokojni cesar poklical za načelnika kmetijskega ministrstva.

Zahteve kmetovalcev na Ogrskem. Pred kratkim je imelo ogrsko deželno agrarno društvo sejo, katere se je udeležil tudi kmetijski minister baron Ghilanyi. V tej seji se je sklenilo zahtevati preuredbo najvišjih cen za kmetijske pridelke, ker sedanje cene ne odgovarjajo pridelovalnim stroškom. Zahtevalo se je tudi, naj se vlada pri rekvizicijah ozira tudi na potrebščine za kmetijske delavce ter da se uvedejo maksimalne cene tudi za industrijske proizvode. Konečno se je vlada naprosila, naj skoro kajukrene proti oderuštvi, ki se dan za dnem vrši potom prekupcev. Krompir se na Ogrskem veliko višje plačuje kot pri nas.

Slovenci na Westfalskem.

Slovesna črna sv. maša za † cesarja Franca Jožefa v Gladbecku na Westfalskem.

Avstrijci v Gladbecku, ki so v daljni tujini ohranili zvesto udanost do domovine in habsburške hiše, so priredili v soboto, dne 2. decembra, ganljivo zadušno slovesnost za svojega umrlega cesarja. Proti deveti uri so se zbrali v cerkvi sv. Lamberta; v velikem številu so prišli možje in žene, starčki in otroci. Mnogo žena je imelo na glavi črne rute, možje, člani avstrijskega vojniškega in slovenskega rudarskega društva v svojih ličnih uniformah, so pa nosili na rokavih žalne trakove. Kor sta krasili zastavi slovenskega rudarskega in slovenskega rožnovenskega društva, obe oviti z žalno tančico. Tudi mnogo Nemcev je bilo navzočih. Po slovesni črni sv. maši z leviti so se podali Avstrijci v sklenjenih vrstah in z zastavami v dvorano na Dröghoffu. Ondi se je prvi predsednik društva, č. g. kaplan Tensundern, v resnem nagovoru spominjal vzvišenega cesarja in slavil nesmrtno zaslug njegove za Avstrijo. V enakem smislu sta govorila še oba Avstrijca Grossmann in Jež. V dvorani je vladala sveta resnoba in svečana tihota, ki jo je prekinjalo le tiho ihtenje nekaterih, ki so jokali za svojim dobrim cesarjem. Zborovanje se je zaključilo z obljubo zvestobe novemu cesarju Karlu. Govornik je sklenil: Franc Jožef, dobri cesar, Tebe ni več med živimi, Tvoja močna roka ne drži več vladnih vajeti, toda Tvoj duh bo živel med nami dalje, Tvoj zgled nam bo vedno pred očmi, Tvoje geslo »viribus unitis« — z združenimi močmi — nam bo vodilo za vse življenje. Zato: Zvesti bomo Tvojemu nasledniku, zvesti habsburški hiši, zvesti cesarju Karlu. In ta zvestoba, ki Ti jo danes obečamo, naj bo kakor trden zid krog naše lepe donavske monarhije, naj bo kakor neporušljiv nasip krog stare habsburške države, katero bodo drzni sovražniki vsikdar zaman naskakovali.

Politične vesti.

Grof Andrassy pri cesarju?

Budimpešta, 2. januarja. Kakor se čuje, je cesar pozval grofa Julija Andrassy na Dunaj k avdienci. V vladnih krogih v Budimpešti tej vesti ne verujejo.

Zadnje dejanje kronanja v Budimpešti.

Budimpešta, 3. jan. (K. u.) Včeraj ob 3. uri popoldne se je izvedlo zadnje dejanje slavnosti povodom kronanja. Krono sv. Štefana in druge insignije kronanja so prepeleli na Dvor. Njegovo Velikanstvo je zastopal nadvojvoda Maks.

Grof Czernin in Madžari.

Budimpešta, 2. januarja. Grof Apponyi se je poročevalcu lista »Esti Ujsag« izrazil: Ko je bil grof Otokar Czernin imenovan za zunanjega ministra, je opozicija sprejela to z upravičeno skrbjo. Ta skrb je pa med tem vsled lojalnih izjav novega zunanjega ministra izginila.

Ogrsko koncentracijsko ministrstvo.

Dne 2. t. m. je zasljal cesar grofa Julija Andrassyja v avdienci. »Pesti Naplo« poroča, da so pozvani k cesarju tudi Wekerle, Navay in Szterenyi. Pravijo, da gre za ustanovitev koncentracijske vlade. »Pesti Hirlap« pa pravi, da je potoval Andrassy zato na Dunaj, da se cesarju zahvali, ker mu je podelil red zlatega runa.

Bivši minister Marek sekčni načelnik.

Dunaj, 3. jan. (K. u.) Njegovo Velikanstvo cesar je z Najvišjim sklepom z dne 20. dec. 1916 imenoval tajnega svetnika in bivšega ministra Karla Mareka za sekčnega načelnika v finančnem ministrstvu.

Nagodbena pogajanja z Ogrsko še niso končana.

Dunaj, 2. januarja. (K. u.) Poročilo, da so nagodbena pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado že končana, ni resnično. Je še nekaj diferenc, o katerih pa upajo, da jih bodo mogli odstraniti.

Mirovna manifestacija zborničnih predsedstev.

Konferenca parlamentarnih predsedstev četverozveznih držav se vrši 19. t. m. v Berlinu. Ta konferenca je bila določena že za september m. l., a se je morala zaradi vojnih dogodkov preložiti.

Dunaj, 2. jan. Predsedstva parlamentov štirizveze nameravajo 19. t. m. v Berlinu podati skupno izjavo. Ob tej priliki je predsednik nemškega državnega zbora Kaempf dr. Sylvestra povabil v Berlin; tudi predsednike ogrskega, bolgarskega in turškega parlamenta je povabil. To izjavo, ki bo obenem manifestacija za mir, je že pred nekaj časom izprožil dr. Sylvester, a izpeljati jo morejo šele zdaj. Dr. Sylvester se bo 18. t. m. podal v Berlin.

Odstop dr. Sylvestrov.

Dr. Sylvester je izjavil sotrudniku »Az Esta«, da ni nespornazuma med nemškimi strankami. Na vprašanje, če bodo tudi druge stranke zamenjale člane predsedstva, je rekel dr. Sylv.: Ne vem in morem le toliko z gotovostjo trditi, da nameravajo posamezne stranke zamenjati svoje člane v predsedstvu. Sploh je pa moj odstop moja zasebna reč, ki ni v nikakem stiku s sklepi ostalih članov predsedstva. Na vprašanje, kdo da bo njegov naslednik, je dr. Sylvester rekel, da bo po njegovi sodbi zbornični predsednik dr. Grosz ali pa dr. Steinwender.

Kakor piše »Bohemia«, upajo nemški politični krogi, da ostane dr. Sylvester še dalje na svojem mestu kot zbornični predsednik.

Pisarna češkega ministra krajana razpuščena.

Pisarno češkega krajanskega ministrstva v poslopu ministrskega predsedstva, ki se je nahajala ondi izza ministrovanja dr. Rezeka v Koerberjevem kabinetu leta 1900., so sedaj razpustili. Tako je našlo imenovanje dvornega svetnika v ministr. predsedstvu Emanuela Greif za dvornega svetnika v poljedelskem ministrstvu viden odmev.

+ Izpremebe v zunanjem ministrstvu.

Z Dunaja se poroča: Prvi sekcijski načelnik v zunanjem ministrstvu tajni svetnik baron Macchio je odstopil. Na njegovo mesto je pozvan sekcijski načelnik in svoječasni poslanik v Belgradu grof Forgach. Baron Macchio bo baje imenovan namesto barona Schiessla za ravnatelja cesarjeve kabinete pisarne.

+ Novi člani gosposke zbornice. V bližnjem času bo imenovanih 50 novih članov gosposke zbornice, in sicer v prvi vrsti iz industrijskih in finančnih krogov.

K nemško-madžarskim posvetovanjem v Berlinu odpošljejo avstrijski Nemci šest zastopnikov: trije od nemško-napredne zveze, trije od krščansko-socialne stranke; Mažari pošljejo istotako šest svojih parlamentarcev.

Razna poročila.

»Vojska se mora končati.«

Lugano, 2. januarja. Glasilo Giotittija »Stampa« v Turinu piše: Če bo vojska trajala še naprej, bo Evropa popolnoma uničena. Vojska se mora končati. Če se bo še dolgo nadaljevala, bi bil mir potem mir smrti in Evropa eno samo veliko pokopališče.

Kako se Bratjanu pere.

»Agence Havas« širi Bratjanuove izjave, ki jih je podal rumunski zbornik v Jassyju. Bratjanu je poizkušal dokazati, da so pravice naroda in položaj zahtevale opustitev rumunske nevtalnosti. Nismo mogli trpeti, da bi bili postalni sredstvo in orodje Nemčije z namenom, da bi se bila

Avstrija povečala. Sodim, da so rumunske zahteve zvezane s koristmi Evrope. Opozorjal je dalje na sestanek s carjem v Konstanci, kjer se je reklo, da Rusija ne bo nikdar dopustila, da bi se Srbija uničila. Vsebinsko te izjave je naznanil na Dunaj in v Berlin.

Drzno dejanje nemških mornarjev.

Lugano, 2. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Americana« poroča iz Valparaisa: Na nemški ladji »Tinto«, ki je pobegnila iz pristanišča Calbuco, se nahaja veliko vojnega blaga in večje število nemških pomorskih častnikov in mornarjev, ki so bili internirani v Guaycanu. Ladje štirizveze na Tihem morju so posvarili pred ladjo »Tinto«.

Žrtve vojske.

Curih, 2. januarja. »Morgenzeitung« poroča, da je bilo v svetovni vojski do zdaj ubitih 4.600.000, ranjenih 11.200.000 in da je 3.400.000 invalidov. V Napoleonovih vojskah je požrla vojska vsaki dan 235, leta 1870/71 875, rusko-japonska vojska 292, zdaj pa zahteva vojska vsaki dan 6336 mrtvih in ranjencev.

Za sestavo k napovedi o dohodnini, katero je treba mesca januarja vložiti, je neobhodno potrebna knjiga Žun: Dohodnina. Lahko umljava s praktičnimi vzorci opremljena knjiga bo izborna služila. Olajšalo bo delo in prihranilo marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomu so namreč znane določbe glede dovoljenih odbitkov, katere mora v napovedi uveljaviti, da se mu dovolijo olajšave in zniža davčni postavek. Knjiga velja 1 K 90 vin. s poštnino vred in se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Za Božič in novo leto: Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, vezano 1 K 50 vin., v platno 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fr. Marolt, Ljubljana.

Nekateri ljudje se zgražajo nad zdravilnim oljem iz morskega mahu, a ne bo dolgo, ko ga bodo tudi ti z veseljem kupovali; zakaj to olje uporabljajo za različne salate tudi najznamenitejše restavracije in hoteli, ne da bi mogel kdaj kak gost zapaziti razliko med tem in finim namiznim oljem. Prepričajte se prej in potem sodite! Več v današnjem inseratu Ivana Dežmana.

Ravnateljstvo frgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, javlja tužno vest, da je njegov dolgoletni redni član, gospod

Ivan Mejač

trgovec, posestnik, svetnik trgovske in obrtniške zbornice itd.

dne 30. decembra 1916 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se je vršil dne 1. januarja 1917 na pokopališču k sv. Krizu.

Prebogi pokojnik se priporoča vsled mnogih zaslug, ki si jih je pridobil kot dolgoletni član ravnateljstva in knjigovodja, v hvaležen in nepozaben spomin.

Ljubljana, dne 2. januarja 1917.

Krave mlekarice

se bodo prodajale v petek dne 5. januarja na Počivalnikovi pristavi (Trnovo, Ljubljana) ob 11. uri predpoldne.

Za večjo tovarniško pisarno se išče

STENOTIPISTINJA

ki je popolno zmožna slovenščine in nemščine v govoru in pisavi. Samostojno stilistiško in gramatikalno pravilno delo, kakor tudi večletno službovanje v pisarni pogoj. — Obširno zasnovane ponudbe s popisom življenja in prepisi spricheval pod M 694 na Haasenstein & Vogler ako. dr. Dunaj I, Schulerstrasse 11.

St. 20079.

Razglas.

V smislu § 41 zakona o živinskih kužnih boleznih se za okrožje mesta ljubljanskega odrejeni

pasji kontumac

z današnjim dnem

razveljavlja.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. decembra 1916.

D. O. št. 78.

RAZGLAS.

Dne 2. januarja 1917 so bile izžrebane nastopne obveznice 4% deželnega posojila:

3 komadi po	20.000 K in sicer:	26,	64,	95.					
3 komadi po	10.000 K in sicer:	11,	28,	84.					
66 komadov po	2.000 K in sicer:	48,	71,	108,	125,	156,	178,		
261,	335,	414,	482,	483,	515,	523,	540,	567,	601,
665,	671,	729,	745,	792,	797,	857,	942,	949,	951,
1079,	1093,	1122,	1140,	1152,	1187,	1194,	1252,	1266,	1425,
1547,	1554,	1595,	1601,	1676,	1686,	1704,	1733,	1804,	1806,
1923,	1947,	1968,	2016,	2041,	2070,	2103,	2111,	2127,	2132,
152 komadov po	200 K in sicer:	27,	30,	51,	57,	91,	111,	119,	
127,	150,	155,	158,	206,	227,	233,	236,	245,	255,
334,	369,	396,	406,	411,	434,	446,	450,	463,	468,
519,	540,	566,	617,	621,	632,	648,	700,	732,	744,
866,	890,	943,	974,	1028,	1031,	1040,	1062,	1068,	1069,
1122,	1194,	1231,	1311,	1339,	1363,	1370,	1382,	1399,	1403,
1465,	1470,	1475,	1490,	1523,	1525,	1528,	1543,	1586,	1603,
1672,	1713,	1738,	1748,	1769,	1770,	1817,	1821,	1846,	1871,
1924,	1940,	2030,	2039,	2060,	2083,	2085,	2143,	2174,	2179,
2215,	2220,	2286,	2311,	2352,	2358,	2365,	2385,	2408,	2415,
2458,	2465,	2469,	2473,	2479,	2480,	2498,	2500,	2517,	2532,
2579,	2592,	2595,	2601,	2658,	2677,	2689,	2723,	2733,	2746,
2763,	2816,	2858,	2859,	2889,	2890,	2933,	2953,	2960,	2968,
3000.									

Navedene obveznice bo izplačevala kranjska deželna blagajna v Ljubljani od dne 1. julija 1917 dalje v imenski vrednosti; izplača pa jih tudi s kuponi vred tri mesece pred doteklom rokom proti plačilu 4% eskomptne pristojbine.

Od prej izžrebanih obveznic 4% deželnega posojila so doslej neizplačane nastopne obveznice:

po 2.000 K štev.: 509,	931,	1379,	1546,	1550,	2085;
po 200 K štev.: 77,	247,	252,	349,	360,	575,
986,	1002,	1037,	1100,	1340,	1607,
1615,	1619,	1622,	1975.		

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1917.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Kdo ve? Frančiška Valič iz Dobrave št. 11, občina Sv. Križ, p. Sv. Križ — Cesta, išče sedanji naslov Urše Špacapan, iz Renč (Venišče) št. 261. Ali ona samja ali kdor zanjo ve, naj javi na gorenji naslov. 3

Sprejme se prodajalka

izurjena v železnini ali vojni inva- lid z daljšo prakso.

Kje pove upravništvo tega lista pod št. 3053, ako se pošlje znamka za odgovor.

F. BATJEL, Ljubljana
Stari trg 28 (prej v Gorici)
vlij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepn. elektr. svetilk, kompl. že od K 2— V zalogi vedno par tisoč. Najboljše ba- terije. Posebno nizka cena za razprodajalce. — Pisma naročila se takoj izvrše. 3010

Kočija

dobro ohranjena se kupi. — Ponudbe na naslov: **Deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani, Turjaški trg 1.**

OBJAVA.

Ustrezaje §-u 29 odv. reda se objavlja, da so začetkom tega leta vpisani v tukajšnji imenik odvetnikov nasl. gospodje, in sicer s sedežem:

V Ljubljani:	V Kamniku:
Dr. Ambrositsch Edwin	Dr. Kraut Alojzij
" Ažman Josip	"
" Eger Ferdinand	"
" Fellich-Frankheim Oton	V Kranju:
" Frlan Fran	Dr. Cerne Ferdo
" Furlan Josip	Levec Anton
" Kokalj Alojzij	" Sabothy Beno
" Lavrenčič Josip	" Stempihar Valentin
" Lovrenčič Ivan	V Škofji Loki:
" Majaron Danilo	Dr. Jerala Franc
" Novak Fran	"
" Oblak Josip C.	V Radovljici:
" Papež Fran	Dr. Jane Ignacij
" Pavletič Frančišek	Kobler Fran
" Pegan Vladislav	" Triller Mirko
" Pirc Makso	V Litiji:
" Poček Fran	Dr. Jamšek Janko
" Ravnihar Vladimir	V Postojni:
" Sajovic Josip	Dr. Valjavc Pavel
" Schweitzer Viljem	"
" Smola Albin	V Krškem:
" Susteršič Ivan	Dr. Dimnik Ivan
" Svigelj Anton	V Črnomlju:
" Tavčar Ivan	Dr. Sturm Karl
" Tekavčič Fran	"
" Tominec Fran	V Novem mestu:
" Tomšič Jos. A.	Dr. Globevnik Jožef
" Treo Dragotin	" Malnerič Ignac
" Triller Karl	" Schegula Jakob
" Vallentschag Otto	" Zitek Vladimir
" Vodušek Božidar	"
" Wurzbach Maximil.	V Kočevju:
" Edler von Tannenberg	Dr. Ahazbich Viktor
" Wurzbach Arthur	" Rajh Stefan
" Edler von Tannenberg	V Radečah:
" Zupanc Franc	Dr. Medvešek Peter
" Zupančič Adrijan	"
" Zirovnik Janko	"

V Ljubljani, 1. januarja 1917.
Za odbor odvetniške zbornice kranjske:
DR. D. MAJARON I. r.
predsednik

Izšel je izšel je
v založbi knjižarne J. Štoka v Trstu ul. Molino piccolo št. 19
„VEDEŽ“ 1917
z splošni žepni koledar z notesom za leto 1917
Najraznovrstnejša vsebina
Cena v lični vezavi 1 krono.

Da se prihranijo razmerno previsoki stroški po povzetju, naj izvolijo p. n. naročniki priložiti (tudi v znamkah) po- log cene K 1.— še 10 vin. za poštnino. Kdor jih naroči 12, dobi enega po vrhu.

Pozor!
Založništvo Vedeža je oddalo naslednjih 12 krasnih dobikov:

1. dobiček: Originalna olinata slika Marina z okvirjem v vrednosti K 60.
2. " Olografija (tiskanje) v okvirju v vrednosti K 25.
3. " Pisalna garnitura.
4. " Flan pipa iz morske penne.
5. " Elegančna usnjata listnica.
6. " Krasen album za razglednice.
7. " Kaseta finega pisemskega papirja.
8. " Praktičen žepni nož.
9. " Dom in Sveti Letnik 37. (1916).
10. " „Slovan“ Letnik 9. (1915).
11. " 50 tih umetniških razglednic.
12. " 100 elegantnih vizitk (s imenom po želji).

Ki bodo izrežani dne 31. marca leta 1917 pred zaupniki. Izrečane številke bodo objavljene v glavnih sloven- skih listih v Velikopostni številki. V to svrhu je namenjen vsak „Vedež“ na prvi strani s tekočo številko. Dobitniki se dvignajo proti izkazu „Vedeža“ z določeno izrečano številko do 1. maja 1917.

Založništvo „VEDEŽA“.
Trst, ulica Molino piccolo št. 19.

Iščem za 1. svečana večjo nemeblovano s porabo kuhinje, za mirno stranko.
Ponudbe: 12
Knaflič
Nova ulica 7.

Konja

ponija 7—8 let- nega z malim vozom (bager- lom) proda
F. CVEK v Kamniku. 1

MODNI SALON.

Čenjenim damam priporočam svojo zalogo najnovejših klobukov. V zalogi novi žalni klobuki.

Odperto tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič
Rimska cesta 6.

Primarijat za očesne bolezni.

Deželni odbor kranjski razpisuje službo primarija za očesne bolezni v deželni bolnici v Ljubljani.

S to službo je združena plača letnih 3200 K, aktivitetna doklada v letnem znesku 966 K, ter pravica do 6 v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.

Oziralno se ho le na take kompetente, ki so zmožni obeh deželnih je- zikov in ki dokažejo popolno strokovno vsposobljenost za razpisano službo.

Prosilci naj vložijo svoje s krstnim in domovinskim listom ter z dokazili o strokovni vsposobljenosti in jezikovnem znanju opremljene prošnje

do 1. februarja 1917.

pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,

V Ljubljani, dne 28. decembra 1916.

Jedilno olje

3047

iz finega islandskega Caraghee mahu (navodilo za napravo je pridejano vsakemu zavitku)

zavitek mahu za 1 liter olja K 1—
zavitek garantirano izbranega mahu za 1 liter olja . . . K 130
zavitek garantirano izbranega mahu za 2 litra olja . . . K 240

Gotovo pripravljeno olje za takojšnjo uporabo je na razpolago liter K 2—, steklenico je treba prinesiti seboj; po pošti se pripravljeno tekoče olje ne raz- pošilja. Dobi se pri M. Spenko, prodaja moke in islandskega mahu za je- dilno olje v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Poštna naročila in denarne pošiljke naj se pošiljajo na

Ioan Deiman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Zima se oglašja!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na:

Specijalni oddetek za pletenine, trikotažo in perilo:
Za dame! Za gospode! Za dečke in deklice!

Vrhne pletene jopice in dušogranci z rokavi kakor tudi brez rokavov.
Sporine čepice iz volne in svile.
Spodnja krila, pletena iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, bati- sta itd.
Kombinaže, srajce, jopice in drugo perilo, pleteno iz volne, bombaža in šifona.
Predpisniki pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.
Sieznihi v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.
Hogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.
Gamaše iz sukna, pletene in triko.
Rokavice glacié, pletene in triko.
Zepni robci iz platna, šifona in batista.

Srajce likane iz šifona in cefirja v naj- boljših kakovostih.
Srajce za šport v vseh modernih obli- kah, iz cefirja in mako.
Nočne srajce v različnih oblikah.
Normalno perilo kakor: srajce, jopice, hlače iz volne in bombaža.
Teira perilo, zdravniško priporočeno.
Hogavice volnene mako in bombažaste v različnih modnih barvah.
Coratniki in manšete, najboljši izdelek.
Kravate, naramnice itd. v veliki izbiri.
Rokavice glacié, pletene in triko.
Zepni robci v vseh kakovostih.
Doholanice, gamaše, rokavice in druge v to stroko spadajoče potreb- ščine za zimski šport in turiste.

Sporine jopice za deklice.
Suiterji za dečke v vseh kakovostih in velikostih.
Sporine čepice v različnih oblikah in barvah.
Gamaše v vseh velikostih.
Hogavice od najcenejše do najfinejše vrste, za vse starosti, iz volne, bombaža in flora.
Biseri triko in normalno perilo kakor: hlače, jopice kombinaže (žabe) v vsakovrstnih kakovostih in velikostih.
Teira perila za dojenčke, higijenično priznane kot najboljše.
Predpisniki za deklice iz perilnega in belega blaga, kakor tudi za male dečke iz močnega moleskina.

Največja in napopolnejša izbira v tej stroki.

Posebno priporočamo različno **vojzsko perilo** iz čiste volne in elblodje dlake, dalje **gamaše** ameriškega in švedskega proizvoda v vseh velikostih, veliko zalogo **deželnih plaščev** od najc. do najfinejših, in **najmoderneše bluze** iz svile, baržuna in volne.

Ljubljana, Mostni trg 10. **A. & E. Skaberne** Ljubljana, Mostni trg 10.

Specijalna trgovina za pletenine, trikotažo in perilo.

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!